

آزمون غیرحضوری ۳ آبان

متناوب با مباحث ۱۷ آبان

دوازدهم تجربی

گروه علمی

شیمی	فیزیک	زیست‌شناسی	ریاضی	نام درس
سنهندر احمدی پور	امیرحسین برادران	سیدمحمد سجادی	علی مرشد	نام مسؤول درس

گروه فنی و تولید

زهرالسادات غیاثی	مسؤل گروه
آرین فلاح‌اسدی	مسئول دفترچه آزمون
مدیر گروه: فاطمه رسولی‌نسب مسئول دفترچه: لیدا علی‌اکبری	مستندسازی و مطابقت مصوبات
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ • تلفن: ۰۹۱۶۴۶۳

ریاضی ۳: صفحه‌های ۱ تا ۳۰ / ریاضی ۱: صفحه‌های ۹۴ تا ۱۱۷ / ریاضی ۲: صفحه‌های ۵۷ تا ۷۰

۱ - نمودار تابع با ضابطه $f(x) = 2x - x|x|$ در بازه $(-1, 1)$ چگونه است؟

- (۱) ابتدا نزولی، سپس صعودی
(۲) صعودی
(۳) ابتدا صعودی، سپس نزولی
(۴) نزولی

۲ - اگر $2f^{-1}(-3) + f(3) = \{(1, 2), (-3, -1), (3, 4), (4, -3)\}$ باشد، مقدار f کدام است؟

- ۱۲ (۴) ۴ (۳) ۱۳ (۲) ۲ (۱)

۳ - اگر $y = \frac{f(x)}{g(x)}$ باشد، دامنه تابع $g(x) = \frac{x^2 - 25}{\sqrt{x+4}}$ و $f(x) = \frac{2x+1}{\sqrt{x+4}}$

- $(-4, +\infty) - \left\{-\frac{1}{2}\right\}$ (۴) $(-4, +\infty)$ (۳) $\mathbb{R} - \{-5, 5\}$ (۲) $(-4, +\infty) - \{5\}$ (۱)

۴ - اگر $h(x) = \frac{1}{g(x) - 8}$ آنگاه تابع $f - g = \{(1, -4), (3, 1)\}$ و $f = \{(1, 4), (2, 3), (3, 4)\}$ کدام عضو است؟

- $(1, -\frac{1}{8})$ (۴) $(3, \frac{1}{5})$ (۳) $(3, -\frac{1}{5})$ (۲) $(1, \frac{1}{8})$ (۱)

۵ - بهازی کدام مقدار a ، تابع $f(x) = \begin{cases} 3x^2 + 4, & x \geq 1 \\ 2x - a, & x < 1 \end{cases}$ می‌تواند یکبهیک باشد؟

- ۴ (۴) -۶ (۳) -۸ (۲) -۷ (۱)

۶ - تابع $f(x) = x^3 - 6x + 3$ را با دامنه محدودشده $D_f = (-\infty, 0]$ درنظر بگیرید. وارون این تابع در کدام گزینه آمده است؟

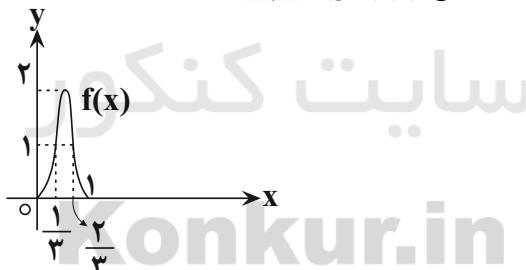
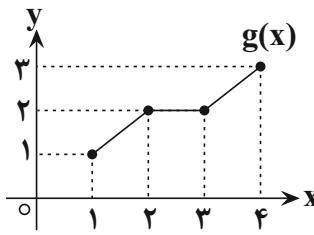
$$f^{-1}(x) = 3 + \sqrt{x+6}; x > 3 \quad (۲) \quad f^{-1}(x) = 3 + \sqrt{x+6}; x < 3 \quad (۱)$$

$$f^{-1}(x) = 3 - \sqrt{x+6}; x > 3 \quad (۴) \quad f^{-1}(x) = 3 - \sqrt{x+6}; x < 3 \quad (۳)$$

۷ - تابع f با دامنه $(2, 3)$ و ضابطه $f^{-1}(-5)$ تعریف شده است. مقدار $f^{-1}(-5)$ کدام است؟

- $\frac{1}{3}$ (۴) ناموجود $\frac{7}{3}$ (۲) $\frac{5}{2}$ (۱)

۸ - اگر تابع f و g بهشکل زیر باشند، دامنه تابع $(gof)(x)$ کدام است؟

$[0, 1]$ (۱)

$[0, \frac{1}{3}]$ (۲)

$[\frac{1}{3}, \frac{2}{3}]$ (۳)

$[\frac{2}{3}, 1]$ (۴)

۹ - اگر داشته باشیم: $f^{-1}(g^{-1}(f(-1))) = \frac{x^3}{9} + \sqrt[3]{9x}$ و $g(x) = f(2x+5)$ کدام است؟

- ۶ (۴) -۳ (۳) -۲ (۲) ۱ (۱) صفر

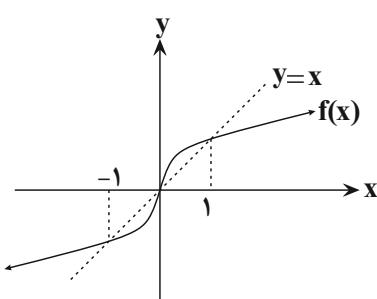
۱۰ - نمودار تابع $y = \sqrt{\frac{f(x) - f^{-1}(x)}{x^2 - 1}}$ کدام است. دامنه تابع

$[0, 1)$ (۱)

$(-\infty, 0] - \{-1\}$ (۲)

$(-1, 0]$ (۳)

$[0, +\infty) - \{1\}$ (۴)

ریاضی ۱: صفحه‌های ۷۰ تا ۸۲ / ریاضی ۲: صفحه‌های ۱۱ تا ۱۸

۱۱- سهمی $y = 2x^2 + bx + c$ بر قسمت منفی محور x ها مماس است. معادله محور تقارن آن کدام است؟

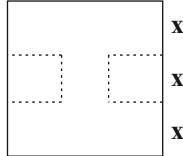
$$x = -4\sqrt{3} \quad (4) \quad x = 2\sqrt{3} \quad (3) \quad x = \sqrt{3} \quad (2) \quad x = -\sqrt{3} \quad (1)$$

۱۲- اگر α و β ریشه‌های حقیقی معادله $x^2 - 3x - 5 = 0$ باشند، ریشه‌های کدام معادله به صورت $1 - \alpha$ و $1 - \beta$ هستند؟

$$x^2 + x - 1 = 0 \quad (2) \quad x^2 - 2x - 7 = 0 \quad (1)$$

$$x^2 - x - 7 = 0 \quad (4) \quad x^2 - x - 1 = 0 \quad (3)$$

۱۳- در مربع شکل زیر، دو مربع کوچک‌تر، مطابق شکل به فاصله برابر از بالا و پایین مربع بزرگ‌تر، طوری جدا می‌کنیم تا محیط و مساحت شکل باقی‌مانده با هم برابر باشند. طول ضلع مربع جداسده کدام است؟

$$\frac{15}{7} \quad (2) \quad \frac{16}{7} \quad (1) \\ \frac{17}{7} \quad (4) \quad 2 \quad (3)$$

۱۴- اگر α و β ریشه‌های حقیقی معادله $x^2 - 2x - 2 = 0$ باشند، حاصل $\alpha + \beta - \alpha^2$ کدام است؟

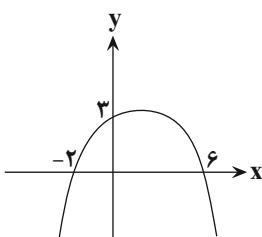
$$-2 \quad (4) \quad 4 \quad (3) \quad 2 \quad (2) \quad 0 \quad (1)$$

۱۵- به ازای کدام مقادیر m ، نمودار تابع $y = mx^2 + 1$ با خط $y = mx$ تقاطع ندارد؟

$$0 \leq m < 4 \quad (2) \quad 0 \leq m \leq 4 \quad (1) \\ m \geq 0 \quad (4) \quad m < 0 \text{ یا } m > 4 \quad (3)$$

۱۶- به ازای کدام مقادیر m ، دهانه سهمی به معادله $y = (m+1)x^2 - 4x + (m-2)$ رو به بالا بوده و محور x ها در دو نقطه متمایز قطع می‌کند؟

$$(-2, -1) \quad (4) \quad (-1, 4) \quad (3) \quad (-2, 3) \quad (2) \quad (-1, 3) \quad (1)$$

۱۷- بیش‌ترین مقدار y در سهمی شکل مقابل کدام است؟

$$\frac{7}{2} \quad (2) \quad 4 \quad (1) \\ \frac{9}{2} \quad (4) \quad 5 \quad (3)$$

۱۸- اگر در معادله $3x^2 - ax + b = 0$ ، بین اعداد a و b رابطه $-12 = 2a + b$ برقرار باشد، یکی از ریشه‌های معادله کدام گزینه است؟

$$-\frac{b}{6} \quad (4) \quad -\frac{b}{3} \quad (3) \quad -\frac{b}{2} \quad (2) \quad -b \quad (1)$$

۱۹- به ازای کدام مقدار m ریشه‌های حقیقی معادله $mx^2 + 3x + m^2 = 0$ معکوس یک‌یگرند؟

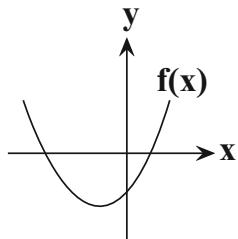
$$2 \quad (4) \quad 1 \quad (3) \quad -1 \quad (2) \quad -2 \quad (1)$$

۲۰- اگر α و β ریشه‌های حقیقی تابع درجه دوم $f(x) = ax^2 + bx + c$ با نمودار زیر باشد، کدام گزینه صحیح است؟

$$\alpha^3 + \beta^3 < 0 \quad (2) \quad abc > 0 \quad (1)$$

$$f\left(\frac{\alpha+\beta}{2}\right) = \frac{\Delta}{4a} \quad (4) \quad \frac{b^2}{4} < ac \quad (3)$$

زیست‌شناسی ۳: صفحه‌های ۱ تا ۲۶

۲۱- کدام گزینه برای تکمیل جمله زیر نامناسب است؟

«به‌طور معمول در فرآیند ..... ممکن نیست .....»

۱) رونویسی، برخلاف همانندسازی - آنژیمی در تشکیل پیوند فسفودی استر بین دو نوکلئوتید T و A مؤثر باشد.

۲) پیرایش، برخلاف رونویسی - پیوندهای هیدروژنی بین دو نوکلئوتید تشکیل شود.

۳) همانندسازی، برخلاف پیرایش - از نوکلئوتیدهای آزاد و سه فسفاته درون یاخته استفاده شود.

۴) رونویسی، برخلاف پیرایش - پیوند فسفودی استر بین نوکلئوتیدها تجزیه شود.

- ۲۲- کدام یک از عبارت‌های زیر در ارتباط با آنزیم‌ها به درستی بیان شده است؟

- (۱) بسیاری از آنزیم‌ها برای فعالیت به موادی مانند ویتامین‌ها و یا یون‌هایی مانند آهن نیاز دارند که به آن‌ها کوآنزیم گفته می‌شود.
- (۲) هر ماده سمتی که بتواند جایگاه فعال یک آنزیم را اشغال کند، قطعاً مانع از فعالیت آن می‌شود.
- (۳) با کاهش غلظت پیش ماده در محیطی که آنزیم وجود دارد، همواره سرعت تولید فراورده کاهش می‌یابد.
- (۴) به طور قطع هر آنزیم در یک pH ویژه بهترین فعالیت را دارد که به آن pH بهینه می‌گویند.

- ۲۳- کدام گزینه، عبارت زیر را درباره ساخت یک مولکول رنای رناتنی در جاندار مورد مطالعه گریفت، به طور مناسب تکمیل می‌نماید؟ «در

مرحلهٔ ..... رونویسی .....»

- (۱) طویل شدن - رنابسپاراز نقشی مشابه هلیکاز را ایفا می‌کند.

(۲) آغاز - پیچ و تاب دنا در سراسر طول توالی را مانداز از هم باز می‌شود.

- (۳) طویل شدن - در تمام طول حباب رونویسی، سه رشتهٔ پلی‌نوکلئوتیدی مشاهده می‌شود.

(۴) پایان - جداسدن رنابسپاراز، پس از برقراری آخرین پیوند هیدروژنی بین دو رشتهٔ دنا رخ می‌دهد.

- ۲۴- چند مورد درباره همه رنای رناتنی در هستهٔ یک یا خانهٔ پانکراس، درست است؟

- در طی تولید می‌توانند با نوکلئوتیدهای دارای قند دئوکسی ریبوز پیوند هیدروژنی برقرار کنند.

• در فرآیند بلوغ خود، بخشی از توالی‌های غیرقابل ترجیم را از دست می‌دهند.

• پس از انجام تغییراتی، در خارج از هستهٔ فعالیت خود را آغاز می‌نمایند.

۴ صفر

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۲۵- کدام گزینه عبارت زیر را به طور نامناسب کامل می‌نماید؟

«با توجه به شکل مقابل، بخش مشخص شده با حرف .....»

- (۱) A، با کمک را مانداز نوکلئوتید مناسب را به طور دقیق پیدا کرده و رونویسی را از آن جا آغاز کند.

(۲) B، دارای توالی‌های ویژه می‌باشد که سبب پایان فرآیند رونویسی می‌شود.

(۳) C، پس از اتمام رونویسی توالی‌های اینترونی خود را از دست می‌دهد.

(۴) A، در آغاز رونویسی پیوندهای بین بازهای مکمل در بخشی از دنا را می‌شکند.

- ۲۶- طی فرآیند رونویسی درون هستهٔ یاخته‌های یوکاریوئی، در مرحلهٔ ..... به طور حتم .....

- (۱) طویل شدن - بین ریبونوکلئوتیدهای رنای در حال ساخت پیوند فسفودی‌استر ایجاد می‌شود.

(۲) آغاز - دو رشتهٔ مولکول دنا درون جایگاه فعال بسپارازی آنزیم رنابسپاراز مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

- (۳) طویل شدن - مولکول رنای در حال ساخت در تمام طول خود متصل به رشتهٔ الگو است.

(۴) پایان - با جداسدن رنابسپاراز، توالی حاصل از رونویسی به رشتهٔ الگو اتصال می‌یابد.

- ۲۷- کدام گزینه در ارتباط با هر یک از ساختارهایی که برایر فعالیت هم‌زمان آنزیم رنابسپاراز روی یک ژن خاص در هوهسته‌ای‌ها ایجاد می‌شود، صادر است؟

- (۱) به واسطهٔ فعالیت انواعی از آنزیم‌ها در ایجاد این ساختار، مقدار نوکلئوتیدهای آزاد یاخته را به کاهش می‌یابد.

(۲) گروهی از رنابسپارازها با آغاز رونویسی از بخش میانی ژن به توالی پایان رونویسی نزدیک‌تر هستند.

- (۳) تعداد زیادی رنابسپاراز با استفاده از رشتهٔ الگو، مقدار فراوانی رنای از یک نوع می‌سازند.

(۴) تشکیل پیوند هیدروژنی بین بازهای مکمل نوکلئوتیدها، با صرف انرژی توسط رنابسپاراز انجام می‌شود.

- ۲۸- کدام عبارت، در ارتباط با مرحلهٔ طویل شدن فرایند رونویسی نادرست است؟

- (۱) برخلاف مرحلهٔ پایان، پیش روی حباب رونویسی ادامه دارد.

(۲) همانند مرحلهٔ پایان، پیوندهای هیدروژنی میان رشته‌های الگو و رمزگذار دنا مجدداً تشکیل می‌شوند.

- (۳) برخلاف مرحلهٔ آغاز، نوکلئوتید مکمل نوکلئوتیدهای رشتهٔ الگوی دنا، در زنجیرهٔ رنا قرار می‌گیرند.

(۴) همانند مرحلهٔ آغاز، پیوندهای هیدروژنی میان دو رشتهٔ مولکول دنا، توسط آنزیم رنابسپاراز شکسته می‌شود.

- ۲۹- در تنظیم بیان ژن در اشرشیاکلای، سدی که مانع از حرکت آنزیم رنابسپاراز بر روی ژن‌های مربوط به تجزیهٔ لاکتوز می‌شود، دارای جنسی مشابه با است. ....

- (۲) جایگاه اتصال فعل کننده

(۴) عامل متصصل‌شونده به رمزهٔ پایان موجود در جایگاه A رناتن

- (۱) عامل جداکننده این مولکول از اپراتور

(۳) هر عامل فعل کنندهٔ پسینوژن معده

۳۰- کدام گزینه درست است؟

- (۱) هر مولکول RNA پیک، در بی رونویسی از تنها یک زن توسط نوعی آنزیم پروتئینی در یاخته تولید می شود.
- (۲) در طی ترجمه هر مولکول RNA پیک در یاخته، یک پلیمر خطی از آمینواسیدها تولید می شود.
- (۳) هر نوع بیان ژن همانند هرنوع تنظیم بیان ژن، با تشکیل پیوند فسفودی استر در یاخته همراه می باشد.
- (۴) در یاخته های زنده ممکن است چندین رناتن به صورت همزمان، ترجمه یک مولکول RNA پیک را آغاز کنند.

۳۱- کدام گزینه، موارد مناسب برای تکمیل عبارت زیر را نشان می دهد؟

«در رابطه با مونومرهای ..... می توان گفت .....»

- الف - رنابسپاراز ۱ - ویژگی های منحصر به فرد آن ها به گروه کربوکسیل بستگی دارد.
- ب - را انداز - برای تشکیل آن ها وجود باز آلی نیتروژن دار و گروه یا گروه های فسفات ضروری است.
- ج - بیانه و میانه - می توانند با نوعی پیوند اشتراکی به نام هیدروژنی به هم متصل شوند و رشته پلی نوکلئوتیدی را بسازند.
- د - رنابسپاراز ۲ - در صورت قرارگیری در محیط آبی گروه آمین با بار مثبت می شوند.

- (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) ج و د (۴) ب و د

۳۲- کدام گزینه در مورد رونویسی و تغییرات رناهای ساخته شده درست است؟

- (۱) با توجه به متفاوت بودن محصولات دو رشته مکمل دنا، رونویسی همیشه و فقط از یکی از دو رشته دنا صورت می گیرد.
- (۲) با حذف توالی های میانه و به هم پیوستن بخش های باقیمانده رنای پیک، رنای بالغ ساخته می شود.
- (۳) آنزیم رنابسپاراز، پس از شناسایی و باز کردن کامل دو رشته توالی را انداز، رونویسی اولین نوکلئوتید را آغاز می کند.
- (۴) نسبت $\frac{\text{تنوع رنا}}{\text{تنوع رنابسپاراز}}$ در پیش هسته ای ها بزرگ تر از هو هسته ای ها است.

۳۳- در ساختار نهایی .....

- الف - برخی پروتئین ها پیوندهای آب گریز ممکن است فاقد نقش باشند.
- ب - هر پروتئین آهن دار، قطعاً برهم کنش زیر واحدها مشاهده می شود.
- ج - هموگلوبین، چهار نوع زیر واحد با هم برهم کنش دارند.
- د - هر پروتئین منفذ غشاء ای از زنجیره های پلی پیتیدی با ساختار مارپیچ کنار هم قرار دارند.

۳۴- کدام عبارت صحیح است؟

- الف - هر پیوند پیتیدی در پلی پیتید یک پیوند اشتراکی است.
- ب - هر پیوند اشتراکی در پلی پیتید یک پیوند پیتیدی است.
- ج - هر پیوند هیدروژنی در پروتئین در ساختار دوم ایجاد می شود.
- د - فقط الف (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) الف و ج (۴) ب و د

۳۵- در ساختار ..... هر پروتئین .....

- الف - چهارم - یک زنجیره پلی پیتیدی دیده می شود.
- ب - سوم - کروی براثر تاخور دگی بیشتر صفحات و مارپیچ های ساختار دوم به وجود می آید.
- ج - دوم - انواعی از پیوند اشتراکی تشکیل می شود.
- د - اول - محدودیتی در تنوع و توالی آمینواسیدها وجود ندارد.

۳۶- کدام یک از مطالبات زیر درست است؟

- الف - تنها روش پی بردن به شکل پروتئین، استفاده از پرتوهای X و تصاویر حاصل از آن است.
- ب - منشأ تشکیل ساختار سه بعدی پروتئین ها تحت تاثیر جایه جایی گروه های آب گریز است.
- ج - نوع، تعداد و ترتیب قرارگیری آمینواسیدها در ساختار هر آنزیمی مطرح است.
- د - گلوبولین های یاخته هایی هستند که پادتن ها را تشکیل می دهند و نقش اساسی در دستگاه ایمنی دارند.

۳۷- با توجه به سطوح ساختاری مختلف پروتئین ها می توان بیان داشت که .....

- الف - امکان قرارگیری یک ساختار صفحه ای بین دو ساختار مارپیچی وجود ندارد.
- ب - ساختار صفحه ای می تواند به عنوان مبنای تشکیل ساختار مارپیچی قرار گیرد.
- ج - پیوندهای یونی در ایجاد ثبات سببی در ساختار پروتئینی نقش دارند.
- د - پیوندهای اشتراکی، اولین بار در سطحی تشکیل می شوند که توالی آمینواسیدها در آن محدود هستند.

۳۸- انواعی از مولکول‌های پروتئینی به بخشی از مولکول DNA به نام افزاینده متصل می‌شوند. درباره این پروتئین‌ها، چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

- الف) با ایجاد خمیدگی در مولکول DNA، در تنظیم بیان هر ژن در هسته نقش دارند.
- ب) هیچ گاه با توالی نوکلئوتیدی راه انداز ژن در تماس قرار نمی‌گیرند.
- ج) سرعت و مقدار رونویسی از ژن را در هسته افزایش می‌دهند.
- د) تولید این پروتئین‌ها تحت کنترل توالی راه انداز می‌باشد.

۱) ۴۴   ۲) ۳۳   ۳) ۲۲   ۴) ۱

۳۹- در باکتری اشرشیاکلای، کدام گزینه در مورد پروتئین مهارکننده به درستی بیان شده است؟

- ۱) در نتیجه فعال شدن عوامل رونویسی متصل به افزاینده تولید می‌شوند.
- ۲) در غیاب لاکتوز همانند حضور لاکتوز، وجود داشته و به تهایی توانایی اتصال به اپراتور را دارد.
- ۳) در غیاب لاکتوز به اپراتور متصل شده و مانع رونویسی از بخش راهانداز می‌شود.
- ۴) در حضور لاکتوز و در نتیجه اتصال به آن، توانایی اتصال به توالی راهانداز را از دست می‌دهد.

۴۰- در تنظیم رونویسی ژن‌های مربوط به مصرف لاکتوز محیط در اشرشیاکلای، هر گاه ..... شود، .....

- ۱) اتصال مولکول قندی سبب تغییر شکل مهارکننده - رناسبپاراز ریبونوکلئوتیدهای مکمل راهانداز را در مقابل آن قرار می‌دهد.
- ۲) توالی اپراتور توسط مهارکننده اشغال - تجزیه قند شیر توسط آنزیم‌ها در باکتری افزایش می‌یابد.
- ۳) مهارکننده نتواند به دنا متصل - پیوند بین بازهای مکمل دنا توسط آنزیم رونویسی کننده باز می‌شود.
- ۴) قند شیر به اندازه کافی در محیط، یافت - ساخت آنزیم‌های تجزیه کننده لاکتوز به شدت افزایش می‌یابد.

زیست‌شناسی ۱: صفحه‌های ۷۱ تا ۹۰

۴۱- کدام عبارت زیر درست است؟

- ۱) همه گویچه‌های سفید حاصل از یاخته بنیادی میلوبیدی، دانه‌دار هستند.
- ۲) کاهش اکسیژن خون پس از ورزش‌های طولانی، می‌تواند منجر به شروع ترشح هرمون اریتروپویتین از گروهی از یاخته‌های کبد و کلیه‌ها گردد.
- ۳) سبزیجاتی منع آهن و فولیک‌اسید هستند که برگ‌های سبز آن‌ها به رنگ تیره باشد.
- ۴) کارکرد صحیح فولیک اسید به وجود ویتامینی بستگی دارد که مصرف مواد غذایی جانوری، تنها منبع تأمین این ویتامین است.

۴۲- کدام گزینه عبارت زیر را به طور نامناسب کامل می‌نماید؟

«در جانورانی که ..... به طور حتم ..... وجود دارد.»

- ۱) دارای مایعی در حفره عمومی برای جایه‌جایی مواد هستند - لوله گوارشی
- ۲) گردش مواد به کمک کیسه گوارشی صورت می‌گیرد - فقط یک سوراخ برای ورود و خروج مواد
- ۳) همولنف از طریق منافذ در گردش دارای بقب می‌گردد - در سطح شکمی قلب لوله‌ای
- ۴) دارای سامانه گردش آب هستند - محل‌های متفاوت برای ورود و خروج آب از بدن جانور

۴۳- چند مورد از ویژگی‌های داده شده در مورد هرمون اریتروپویتین صدق می‌کند؟

- الف- به طور طبیعی به مقدار کم ترشح می‌شود تا کاهش معمولی تعداد گویچه‌های قرمز را جبران کند.
- ب- در بیماری‌های تنفسی و قلبی برخلاف ورزش‌های طولانی مدت ترشح آن افزایش می‌یابد.
- ج- هنگام کاهش مقدار اکسیژن خون، به میزان اندکی ترشح می‌شود.
- د- بر روی مغز استخوان تأثیر می‌گذارد تا سرعت تولید گویچه‌های قرمز را زیاد کند.
- ه- توسط گروه ویژه‌ای از یاخته‌های کبد و کلیه به درون خون ترشح می‌شود.

۱) ۴   ۲) ۳   ۳) ۲   ۴) ۱

۴۴- کدام عبارت، درباره همه جانورانی درست است که در دستگاه گردش خون آن‌ها، سه نوع رگ خونی مختلف در شبکه‌ای مرتبط به هم وجود دارد؟

- ۱) جدایی کامل بطن‌ها در آن‌ها رخ می‌دهد.
- ۲) قلب آن‌ها حداقل دارای دو حفره می‌باشد.
- ۳) گردش خون در آن‌ها به صورت مضاعف است.

۴۵- در فرایند انقاد خون .....

- ۱) وجود یون‌های پتاسیم و کلسیم در خون الزامی است.
- ۲) ترومیین، با شکسته شدن در خون به مولکولی فعال تبدیل می‌شود.
- ۳) فیبرینوژن نامحلول تحت تأثیر ماده‌ای به رشتله‌ای فیبرین تبدیل می‌شود.
- ۴) برخی مواد آزادشده از گرددهای آسیب دیده موجب تغییر برخی از پروتئین‌های خون می‌گردد.

۴۶- در جانوران دارای دستگاه اختصاصی برای گردش مواد که دارای .....

(۱) گردش خون بسته‌اند، قلب حداقل یک دهلیز و یک بطن دارد.

(۲) مویرگاند امکان تبادل مستقیم یاخته‌های بدن با خون وجود ندارد.

(۳) قلب لوله‌ای هستند همواره ورود خون به قلب توسط سیاهرگ انجام می‌گیرد.

(۴) قلب لوله‌ای در سطح پشتی بدن‌اند، در محل اتصال رگ به قلب می‌توان دریچه مشاهده نمود.

۴۷- هر سرخرگی که به گلومرول متصل است، .....

(۱) در دیواره خود دارای یاخته‌هایی است که با ترشح موادی فعالیت بخش قشری غده فوق کلیه را افزایش می‌دهند.

(۲) قطعاً دارای خونی است که میزان یون هیدروژن متصل شده به هموگلوبین گویچه‌های قرمز آن، زیاد است.

(۳) در قسمتی از کلیه قابل مشاهده است که در قاعده لپهای کلیه‌ها قرار دارد.

(۴) پس از تبادل مواد غذایی در شبکه مویرگی، رگ‌هایی با لایه پیوندی و ماهیچه‌ای اندک ایجاد می‌کند.

۴۸- در پی مرحله‌ای از فرایند تشکیل ادرار که ..... صورت می‌گیرد، قطعاً ..... برخلاف مقدار ..... افزایش می‌باید.

(۱) خروج بخشی از خوناب از طریق کلافک - غلظت پروتئین‌های محلول در خوناب - غلظت اوره و کراتینین موجود در ادرار

(۲) با مصرف انرژی زیاد توسط یاخته‌های مکعبی گردیزه - غلظت یون‌های پتاسیم و سدیم خوناب - یاخته‌های خونی و گرددهای خوناب

(۳) در بیشتر موارد با صرف انرژی زیستی - غلظت هر یون موجود در خون - غلظت برخی فرآوردهای آنزیم کربنیک اندیراز موجود در ادرار

(۴) بازگشت مواد مفید به سمت مویرگ‌های خونی - غلظت واحدهای سازنده پروتئین‌ها در خون - غلظت مولکول‌های حاصل از گوارش نهایی نشاسته در ادرار

۴۹- کدام گزینه جمله زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«..... در جانورانی دیده می‌شود که سیستم گردش خون بسته دارند و خون آن‌ها تحت فشار است.»

(۱) کلیه‌هایی با ساختار متفاوت اما با عملکرد مشابه،

(۲) مثانه‌ای که محل ذخیره آب و یون‌هاست

(۳) سامانه دفعی متصل به روده به نام لوله‌های مالپیگی

(۴) پیچیده‌ترین شکل کلیه که متناسب با واپايش تعادل اسمزی مایعات بدن است

۵۰- در بدن یک مرد بالغ، در طی انعکاس تخلیه ادرار، .....

(۱) تحریک گیرنده‌های کششی دیواره مثانه، توسط رشته‌های عصبی حسی ریشه شکمی به نخاع منتقل می‌گردد.

(۲) به دنبال شروع انقباضات ماهیچه‌های صاف دیواره مثانه، بلاfaciale ادرار از مثانه به میزراه وارد می‌شود.

(۳) انقباض دریچه ماهیچه‌های موجود در انتهای میزناي، مانع بازگشت ادرار از مثانه به میزناي می‌شود.

(۴) الزاماً در ابتدا میزان ادرار موجود در محل ذخیره موقت ادرار، از حد معینی بیشتر است.

۵۱- چند مورد از موارد زیر جمله مقابله صحیح تکمیل می‌کند؟ «شبکه اول مویرگی برخلاف شبکه دوم مویرگی در گردیزه‌های مجاور مرکز،

».....

الف) به طور کامل در بخش قشری کلیه قرار دارد.

ب) تبادل مواد را همواره بدون نیاز به مصرف انرژی زیستی انجام می‌دهد.

ج) بین دو رگ با ماهیچه صاف فراوان قرار دارد.

د) تبادل مواد با نفرات را تنها در یک جهت انجام می‌دهد.

۱)

۴۴

۳۳

۲۲

۱)

۵۲- کدام گزینه، از نظر درستی یا نادرستی، مشابه عبارت زیر نیست؟

«در همه جانورانی که پیچیده‌ترین شکل کلیه را دارند، دیواره بین بطن چپ و راست به طور کامل تشکیل شده است.»

(۱) کلیه ماهی قمز برخلاف سفره‌ماهی، مشابه کلیه مهره‌داری است که مثانه‌اش، محل ذخیره آب و یون‌هاست.

(۲) در همه ماهیانی که تبادل یون‌ها از طریق یاخته‌های آبشش‌ها صورت می‌گیرد، ادرار به شکل رقيق دفع می‌گردد.

(۳) همه جانورانی که کلیه ای مشابه جانوران دارای کیسه‌های هوادار دارند، هوا را همراه با فشار مثبت به شش‌ها وارد می‌کنند.

(۴) در راست روده ملح برخلاف روده آن، یاخته‌های پوششی استوانه‌ای فقط در جذب آب و یون‌های لوله‌های مالپیگی نقش دارند.

۵۳- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) نوعی ملده دفعی نیتروژن‌دار حاصل از سوخت و ساز نوکلئیک اسیدها، می‌تواند با رسوب در کلیه‌ها، منجر به بیماری التهابی نقرس شود.

(۲) از دیواره سرخرگی با قطر بیشتر نسبت به سرخرگ شبكه سازنده شبکه مویرگی دور‌لوله‌ای، هورمون رنین به خون ترشح می‌شود.

(۳) در زمان افزایش فشار اسمزی خوناب، تحریک مرکز تشنجی باعث ترشح نوعی هورمون از غده زیرنهنج می‌شود.

(۴) با افزایش بیش از حد عامل انتقال‌دهنده پنی‌سیلین در خوناب، احتمال بروز ادم کاهش می‌باید.

۵۴- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می کند؟

«در مورد هر عامل محافظت کننده از کلیه انسان که ..... می توان گفت .....»

- (۱) مانع از نفوذ میکروبها به کلیه می شود - در حفاظت از غدد پیک شیمیایی آنزیوتانسینوژن نقش دارد.
- (۲) اندازه آن در دیابت شیرین کاهش پیدا می کند - کاهش مقدار آن قطعاً منجر به افتادگی نسی کلیه ها می شوند.
- (۳) در حفاظت از یاخته های کلیه در مقابل میکروبها نقش دارد - دارای یاخته های ترشح کننده پروتئین کلازن می باشد.
- (۴) می تواند در حفاظت از کبد و طحال نیز نقش داشته باشد - قطعاً دارای یاخته های تک هسته ای متعلق به بافت پیوندی هستند.

۵۵- چند مورد از موارد زیر درباره هر ماده ای که به درون ادرار ترشح می شود، صحیح است؟

- (الف) از مویرگ های اطراف لوله های پیچ خورده و قوس هنله ترشح می شوند.
- (ب) از غشای یاخته های سازنده گردیزه های کلیه به ادرار وارد می شوند.
- (ج) در خلاف جهت شبی غلظت خود به خارج از محیط داخلی بدن وارد می شوند.
- (د) در پی اثر آنزیم های خاصی بر روی پیش ماده درون یاخته تولید شده اند.

(۱) ۳ ۲ ۲ ۱ ۳ ۴ صفر

۵۶- کدام گزینه، عبارت مقابل را نادرست تکمیل می کند؟ «در ..... شبکه مویرگی کلافک، .....»

- (۱) شبکه مویرگی مغز استخوان، همانند - درصد حجمی یاخته های خونی ممکن است بیشتر از ۴۵ درصد شود.
- (۲) شبکه مویرگی آبشن ماهی، همانند - دو رگ با بافت ماهیچه ای زیاد شبکه مویرگی را احاطه می کنند.
- (۳) شبکه مویرگی موجود در کبد، برخلاف - فقط خون دارای اکسیژن کم و دی اکسید کربن زیاد، به شبکه وارد می شود.
- (۴) شبکه مویرگی پرز روده، برخلاف - مویرگ لنفی توسط این شبکه احاطه شده است.

۵۷- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی کند؟

«در ..... یک انسان سالم و طبیعی، ..... است.»

- (۱) محل انشعاب آنورت در نواحی مجاور لگن - از نمای رو به رو ادامه سرخرگ آنورت، نسبت به بزرگ سیاهرگ زیرین جلوتر
- (۲) نزدیکی کلیه های - قطر مجرای میزانی از بخش های پایینی کمر
- (۳) ناف کلیه - سرخرگ کلیه بالاتر از میزانی
- (۴) نزدیکی کلیه های - طول سیاهرگ کلیه راست نسبت به سیاهرگ کلیوی چپ، کوتاه ر

۵۸- درباره جانوران مهره داری که در دوران نوزادی از اکسیژن محلول برای انجام تنفس استفاده می کردند، چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

- (الف) در بدن هیچ یک از آن ها پیچیده ترین شکل کلیه مشاهده نمی شود.
- (ب) در بدن همه آن ها، دفع نمک به صورت محلول در آب مشاهده می شود.
- (ج) دارای دستگاه گردش خونی هستند که فقط خون تیره از حفرات قلب آن ها عبور می کند.
- (د) هریک از راهکارها برای مقابله با مسائل تنظیم اسمزی، به صورت سازگاری هایی در دستگاه ادراری است.

(۱) ۱ ۲ ۳ ۴ ۴

۵۹- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می کند؟

«به طور معمول، هر جانور ..... که .....»

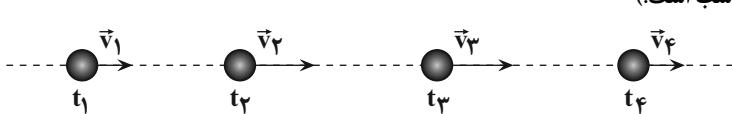
- (۱) بی مهره ای - دارای گردش خون بسته است، سامانه دفعی متنافریدی دارد.
- (۲) مهره داری - پیچیده ترین شکل کلیه را دارد، می تواند نمک اضافه را از طریق غدد نمکی دفع کند.
- (۳) مهره داری - می تواند آب را از طریق مثانه به خون باز جذب کند، کلیه ای مشابه ماهیان دریایی دارد.
- (۴) بی مهره ای - مواد دفعی نیتروژن دار خود را از طریق سامانه دفعی متصل به روده دفع می کند، دارای تنفس نایدیسی است.

۶۰- کدام گزینه جمله مقابل را بدسترسی کامل می کند؟ «در ..... برخلاف .....»

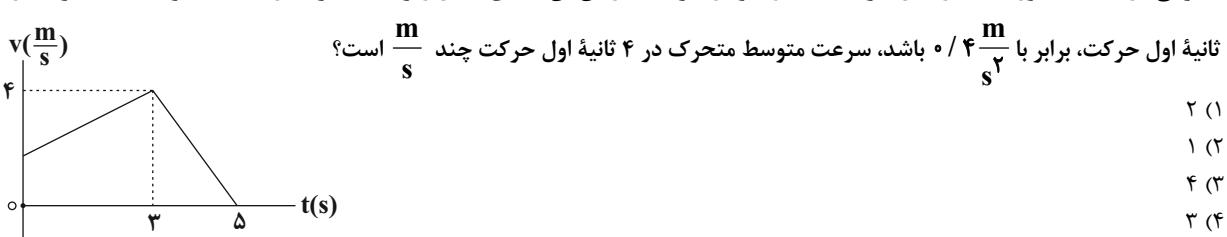
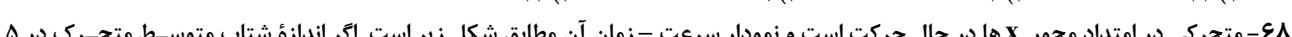
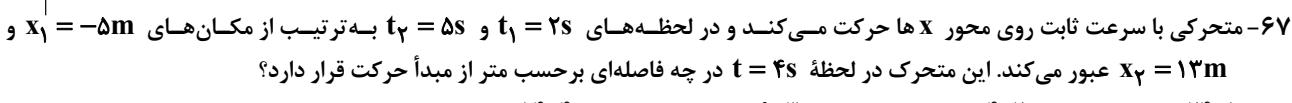
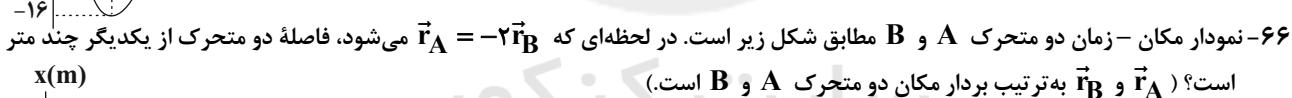
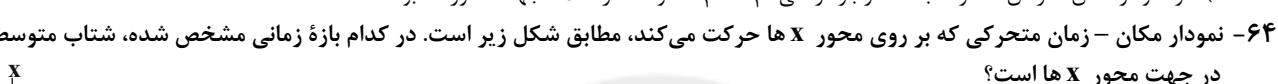
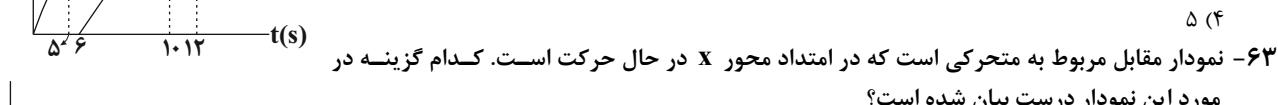
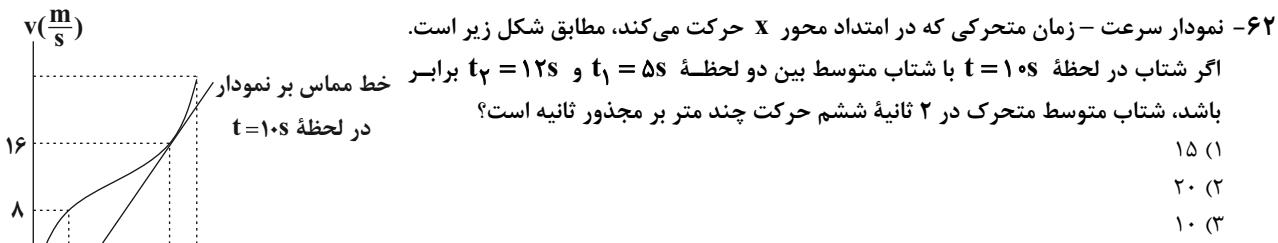
- (۱) ملخ - کوسه، بخشی از دستگاه گوارش در دفع آب و یون کلن نقش دارد.
- (۲) پلاناریا - میگو، بیشتر دفع نیتروژن از طریق سامانه دفعی اصلی صورت می گیرد.
- (۳) بیشتر کرم های حلقوی - پرندگان، تعداد زیادی مثانه دیده می شود که در دفع ادرار نقش دارد.
- (۴) خزنده ها - سفرمه ماهی ها، غددی یافت می شوند که توانایی دفع محلول نمکی غلیظ را دارند.

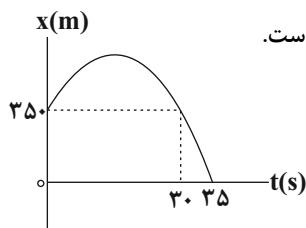
فیزیک ۳: صفحه های ۱ تا ۲۶

۶۱- متحرکی بر روی خط راست حرکت می کند. با توجه به شکل زیر، جهت بردار شتاب متوسط در بازه های زمانی (t_1, t_2) و (t_3, t_4) به ترتیب از راست به چپ، کدام است؟ (اندازه هر بردار با طول آن متناسب است).

- (۱) $\rightarrow$ و $\rightarrow$
- (۲) $\leftarrow$ و $\rightarrow$
- (۳) $\rightarrow$ و $\leftarrow$
- (۴) $\leftarrow$ و $\leftarrow$

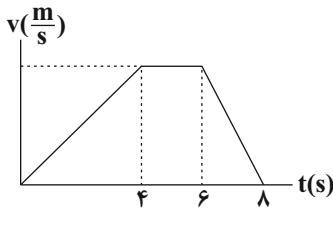

۶۹- نمودار مکان - زمان متغیر کی که با شتاب ثابت در امتداد محور X ها حرکت می کند، مطابق شکل مقابل است.
تندی متغیر در لحظه‌ای که از مبدأ مکان عبور می کند، چند متر بر ثانیه است؟

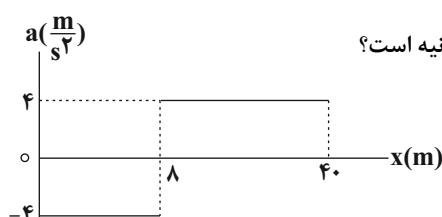
- (۱) ۴۰
(۲) ۸۰
(۳) ۶۰
(۴) صفر

۷۰- شکل زیر نمودار سرعت - زمان متغیر کی را که بر خط راست حرکت می کند، نشان می دهد. مسافت طی شده توسط متغیر در ۴ ثانیه دوم حرکت چند برابر مسافت طی شده توسط متغیر در ۴ ثانیه اول حرکت است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$
(۲) $\frac{3}{2}$
(۳) $\frac{1}{3}$
(۴) $\frac{5}{4}$

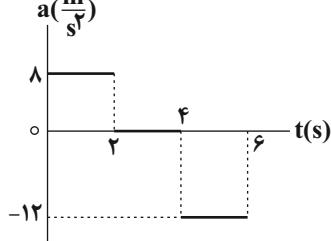
۷۱- نمودار شتاب - مکان متغیر کی که روی محور X حرکت می کند، مطابق شکل زیر است. اگر متغیر در لحظه $t = 0$ از مبدأ مکان با سرعت

- ۱۶ (۱)
۴ (۲)
۸ (۳)
۵ (۴)

۷۲- نمودار شتاب - زمان متغیر کی که روی محور X ها حرکت می کند، مطابق شکل مقابل است. اگر

سرعت اولیه متغیر $m = 10 \frac{m}{s}$ باشد، در ۶ ثانیه اول حرکت، چند ثانیه حرکت متغیر، تندشونده است؟

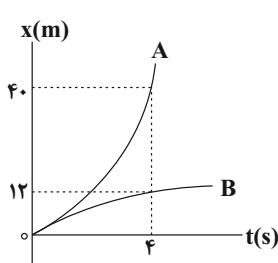
- (۱) ۴ (۲) ۵/۲۵ (۳) ۲/۵ (۴) ۲/۲۵

۷۳- معادله مکان - زمان جسمی که روی خط راست حرکت می کند، در SI به صورت $x = -4t^3 + 2t + 1$ است. در چند متری مبدأ مکان،

- تندی متغیر به $14 \frac{m}{s}$ می رسد؟
- (۱) ۱۱ (۲) ۱۲ (۳) ۸ (۴) ۶

۷۴- نمودار مکان - زمان دو متغیر A و B که با شتاب ثابت روی محور X ها حرکت می کنند مطابق شکل زیر است. اگر $\vec{v}_A$ و $\vec{v}_B$

به ترتیب از راست به چپ سرعت متغیر A و B در لحظه $t = 4s$ باشند، حاصل $\vec{v}_A - \vec{v}_B$ در SI کدام است؟ (دو نمودار در مبدأ زمان بر هم مماس هستند).

- (۱) $\vec{-14i}$
(۲) $\vec{7i}$
(۳) $\vec{14i}$
(۴) $\vec{-7i}$

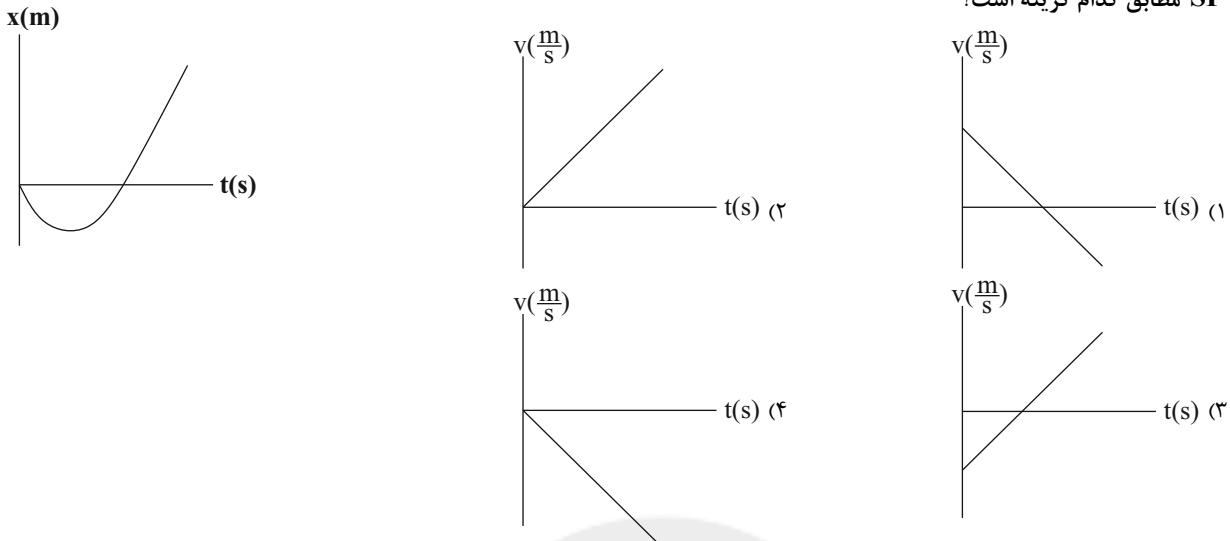
۷۵- متغیر کی با شتاب ثابت روی محور X ها در حال حرکت است. اگر تندی متغیر در t ثانیه اول حرکت، بزرگ‌تر از اندازه سرعت

متغیر در این بازه زمانی پاشد، کدامیک از گزینه‌های زیر در مورد لحظه t الزاماً صحیح است؟

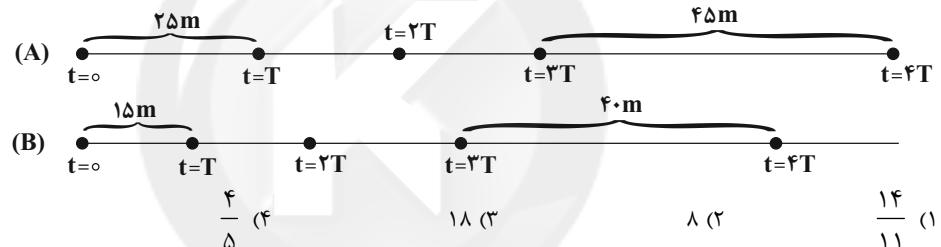
- (۱) نوع حرکت متغیر کندشونده است.
(۲) متغیر در حال نزدیک شدن به مبدأ حرکت است.
(۳) تندی متغیر در حال دورشدن از مبدأ حرکت است.

۷۶- نمودار مکان - زمان متحرکی که بر امتداد محور x ها حرکت می کند، مطابق سهی شکل زیر است. نمودار سرعت - زمان این متحرک در مطابق کدام گزینه است؟ SI

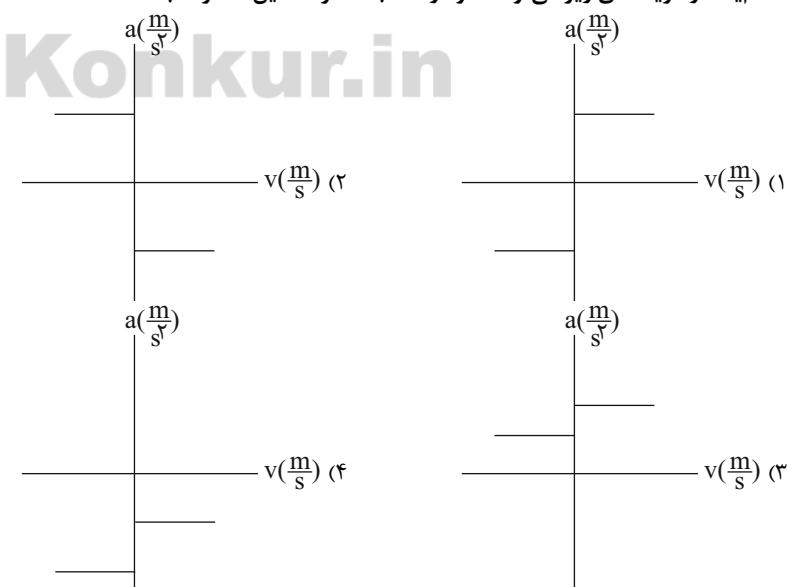
۷۷- هر یک از شکل های زیر مکان دو متحرک A و B را که با شتاب ثابت حرکت می کنند، در لحظه های $t = 0, t = T, t = 2T, \dots, t = 4T$ نشان می دهد. در این صورت نسبت شتاب متحرک A به شتاب متحرک B کدام است؟

۷۸- متحرکی با شتاب ثابت $\frac{m}{s^2}$ و از حال سکون بر روی خط راست شروع به حرکت می کند. بزرگی سرعت متوسط متحرک در سه ثانیه دوم

- حرکت، چند متر بر ثانیه است؟
- (۱) ۱۸
(۲) ۳۶
(۳) ۹
(۴) ۲۴

۷۹- متحرکی در مبدأ زمان درجهت مثبت محور x ها با شتاب ثابت در حال حرکت است. پس از مدتی شتاب حرکت متحرک تغییر می کند. کدام یک از گزینه های زیر می تواند نمودار شتاب - سرعت این متحرک باشد؟

-۸۰- متحرکی با شتاب ثابت روی محور X ها در حال حرکت است. اگر بردار سرعت اولیه و شتاب متحرک به ترتیب $\vec{v}_0 = 20\hat{i}$ و $\vec{a} = 4\hat{i}$ باشند، بردار جابه‌جایی متحرک در سه ثانیه اول حرکت کدام است؟ (تمامی واحدها در SI هستند).

$$(1) \vec{v} = 42\hat{i}, (2) \vec{v} = -42\hat{i}, (3) \vec{v} = -24\hat{i}, (4) \vec{v} = 24\hat{i}$$

فیزیک ۱: صفحه‌های ۵۹ تا ۷۸

-۸۱- شکل زیر شکار یک حشره توسط ماهی را نشان می‌دهد، کدام ویژگی فیزیکی آب این امکان را به ماهی می‌دهد؟

- (۱) پدیده پخش
- (۲) حرکت براونی
- (۳) نیروی هم‌چسبی
- (۴) نیروی دگرچسبی

-۸۲- دلیل کدامیک از موارد زیر نیروی کشش سطحی نیست؟

- (۱) فرو نرفتن سوزن در آب
- (۲) قطره رهاشده از یک شیر آب به صورت کره درمی‌آید.
- (۳) پخش شدن آب پس از ریختن آن بر روی سطح شیشه تمیز
- (۴) ایستادن حشرات بر سطح آب

-۸۳- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح نیست؟

- (۱) در مقیاس نانو خواص فیزیکی مواد، تغییر قابل توجهی نسبت به ابعاد عادی دارند.
- (۲) ویژگی‌های فیزیکی نانولایه‌ها، برخلاف نانو ذره‌ها تغییر قابل توجهی نسبت به ابعاد عادی نمی‌کند.
- (۳) طول ده اتم کربن کنار یکدیگر تقریباً برابر یک نانومتر است.
- (۴) یاقوت سرخ در مقیاس نانو، رسانای جریان الکتریکی است.

-۸۴- در چه عمقی از آب یک دریاچه برحسب متر، فشار کل $P_0 = 1\text{ atm}$ و $\rho = 10^3 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ و $g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ درصد بیشتر از فشار هوای است؟

$$(1) 160, (2) 16, (3) 160, (4) 16$$

$$(1) 80, (2) 8, (3) 80, (4) 8$$

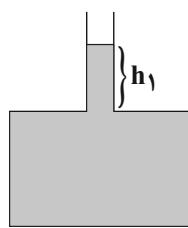
-۸۵- خانه‌ای در ارتفاع ۲ کیلومتری سطح دریا قرار دارد، اندازه نیروی وارد بر شیشه این خانه از طرف جو چند نیوتون است؟ (شیشه این خانه را دایره‌ای به شعاع 50 cm درنظر بگیرید. فشار هوای سطح دریا 10^5 Pa و چگالی هوای سطح دریا 1.2 kg/m^3 از سطح دریا ثابت و برابر با

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}} \text{ و } \pi \approx 3)$$

$$(1) 1/5 \times 10^4, (2) 6 \times 10^4, (3) 6/75 \times 10^4, (4) 9 \times 10^4$$

-۸۶- درون ظرف مکعب‌شکلی مقداری مایع قرار دارد. اگر تمام مایع درون ظرف را به ظرف مکعب شکل دیگری که ابعاد آن ۳ برابر ظرف اول است منتقل کنیم، به ترتیب از راست به چپ فشار و نیروی وارد از طرف مایع به کف ظرف نسبت به حالت اول چند برابر می‌شود؟

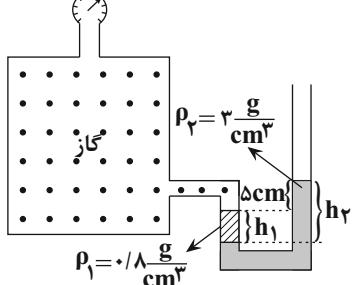
$$(1) 1/9, (2) 1/9, (3) 1/9, (4) 1/9$$

-۸۷- در شکل زیر ارتفاع مایع در شاخه باریک برابر h_1 و فشار وارد از طرف مایع بر کف ظرف P است. اگر مساحت مقطع شاخه باریک $\frac{1}{3}$ برابر شود، فشار وارد از طرف مایع بر کف ظرف P' می‌شود. در این صورت کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

$$(1) \frac{P'}{P} = 1, (2) \frac{P'}{P} = 3, (3) 1 < \frac{P'}{P} < 3, (4) \frac{1}{3} < \frac{P'}{P} < 1$$

-۸۸- در شکل زیر، اگر فشارسنج $P' = 1/8 \text{ kPa}$ را نمایش دهد، کدام است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

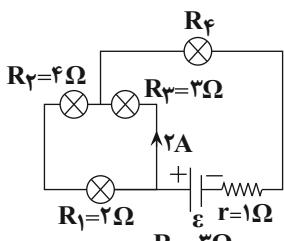
$$(1) \frac{7}{11}, (2) \frac{14}{3}, (3) \frac{7}{11}, (4) \frac{70}{11}$$

$$(1) \frac{15}{11}, (2) \frac{7}{11}, (3) \frac{15}{11}, (4) \frac{7}{11}$$

۹۶- در مدار شکل زیر توان مصرفی لامپ (۴)، ۹ برابر توان مصرفی لامپ (۱) است. نیروی محركه مولد (۸) چند ولت است؟

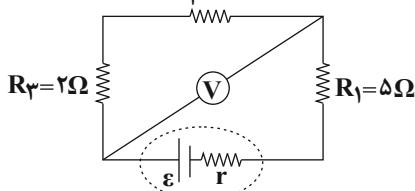
۱۵ (۱)

۳۰ (۲)

۱۰ (۳)

۲۰ (۴)

۹۷- در مدار شکل زیر ولت سنج ایده آل 10V را نشان می دهد. توان خروجی مولد چند وات است؟

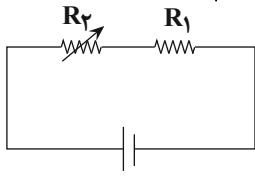
۱۰ (۱)

۲۰ (۲)

۳۰ (۳)

۴۰ (۴)

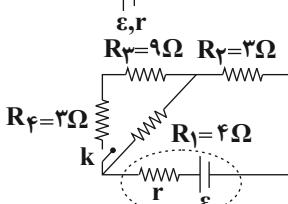
۹۸- در شکل زیر اگر مقاومت R_2 را افزایش دهیم، اختلاف پتانسیل دو سر مولد و اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R_2 به ترتیب از راست به

چپ چگونه تغییر می کنند؟

(۱) کاهش - کاهش (۲) افزایش - کاهش

(۳) افزایش - افزایش (۴) کاهش - افزایش

چند آمپر تغییر می کند؟

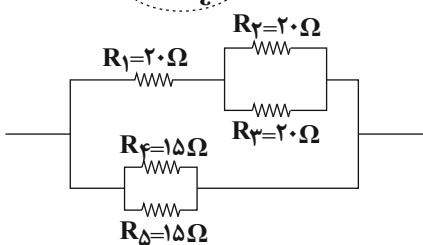
۱/۵ (۲) ۰/۵ (۱)

۳ (۴) ۲/۵ (۳)

۱۰۰- در شکل زیر جریان عبوری از مقاومت R_2 برابر با 2A است. جریان عبوری از

مقاومت R_5 چند آمپر است؟

۱ (۴) ۲ (۳)

شیمی ۳: صفحه های ۱ تا ۲۶

۱۰۱- همه مطالب زیر درست هستند، به جز.....

(۱) وبا یک بیماری واگیردار است که به دلیل آلوده شدن آب و نبود بهداشت شایع می شود.

(۲) در طول سالیان اخیر، نرخ امید به زندگی در کشورها و مناطق برخوردار در مقایسه با مناطق کم برخوردار، افزایش بیشتری داشته است.

(۳) واژلین آکانی با مولکول های ۷۷ اتمی است که در حل املاح ناقطبی به خوبی حل می شود.

(۴) نیروی بین مولکولی غالب در چربی ها و مولکول های بزرگ، یکسان است.

۱۰۲- چه تعداد از موارد زیر به درستی بیان شده اند؟

(آ) در بخش های گوناگون زندگی افزون بر شوینده ها و پاک کننده ها، مقادیر متفاوتی از مواد شیمیایی گوناگون مصرف می شود که در همه آن ها، اسیدها و بازها نقش مهمی دارند.

ب) اسیدهای خوراکی مزء تلخ و بازها مزء ترش دارند.

پ) HCl(g) ، یک اسید آرنیوس و NaOH(s) ، یک باز آرنیوس است.

ت) برای کاهش میزان اسیدی بودن خاک، به آن آهک می افزایند.

۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

۱۰۳- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) اسید موجود در انگور جزو اسیدهای خوراکی ضعیف بوده و در محلول آن، افزون بر اندک یون های آبیوشیده، مولکول های اسید نیز یافت می شوند.

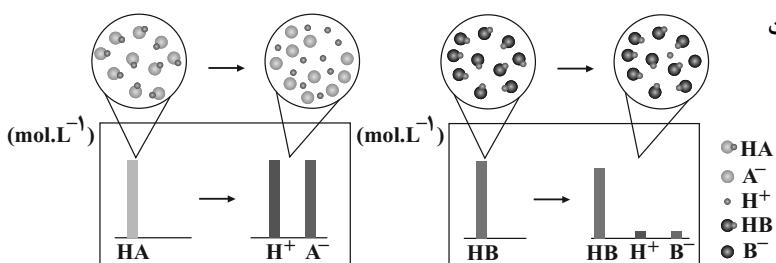
(۲) حضور هم زمان مواد واکنش دهنده و فراورده در مخلوط پایانی یک واکنش را می توان، نشانه ای از برگشت پذیر بودن آن دانست.

(۳) اگر محلول هایی با غلظت های برابر از هیدروژن هالیدهای دوره های دوم و سوم جدول تناوبی عناصر موجود باشند، رسانایی الکتریکی ترکیب شامل هالوژن دوره سوم بیشتر خواهد بود.

(۴) در یک واکنش برگشت پذیر ابتدا واکنش دهنده ها تا حد امکان مصرف می شوند، سپس فرایند مصرف شدن فراورده ها در جهت عکس واکنش رخ می دهد.

۴- با توجه به شکل زیر که مربوط به یونش اسیدهای فرضی HA و HB می‌باشد، چند مورد از مطالب زیر درست است؟

(آ) در شرایط یکسان و با مقدار اولیه برابر، با توجه به غلظت

بیشتر یون H^+ در محلول HA ، رسانایی الکتریکی

محلول و قدرت اسیدی HA بیشتر است.

(ب) با قرار دادن هر دوک از محلول‌ها در مدار الکتریکی، تراکم یون در اطراف قطب مثبت بیشتر خواهد بود.

(پ) مقایسه غلظت گونه‌ها در محلول الکتروولیت HA

به صورت: $[HA] = [H^+] = [A^-]$ خواهد بود.

(ت) هر دو اسید جزو اسیدهای تک پروتوندار بوده و HB را می‌توان به CH_3COOH نسبت داد.

(ث) HB برخلاف HA به طور جزئی در آب حل شده است.

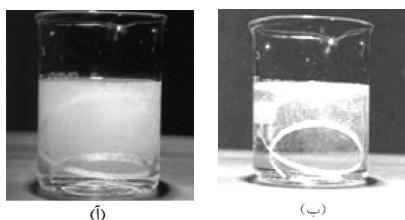
۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۵- با توجه به شکل‌های «آ» و «ب» که نشانگر واکنش دو قطعه نوار منیزیم یکسان با محلول دو اسید متفاوت در دما و غلظت یکسان هستند، کدام مطلب نادرست است؟

(۱) گاز هیدروژن جزو محصولات واکنش در هر دو ظرف است.

(۲) اسید موجود در محلول «آ» نسبت به محلول «ب» قدرت اسیدی بیشتری دارد.

(۳) محلول «ب» رنگ روشن‌تری دارد؛ زیرا غلظت یون هیدروژنیوم در آن بیشتر است.

(۴) واکنش موردنظر، در ظرف «آ» با سرعت بیشتری انجام می‌شود؛ بنابراین اسید موجود در

آن K_a بزرگتری از اسید موجود در ظرف «ب» دارد.

۶- در محلول M مولار اسید ضعیف HA ، در اثر حل شدن 20mol HA ، 20g گونه در محلول یافت می‌شود، درصد یونش اسید

HA در این محلول چه قدر است؟

۰ / ۰۰۲ (۴)

۰ / ۲ (۳)

۲ (۲)

۰ / ۰۲ (۱)

۷- نسبت غلظت اسید HA با $pH = ۴/۵$ و درصد یونش $۰/۲$ ، به غلظت آمونیاک در محلول با $pH = ۱۲/۷$ و درجه یونش $۰/۰$ در

دماه 25°C و فشار یک اتمسفر کدام است؟ ($\log ۲ = ۰/۳$, $\log ۳ = ۰/۵$)

۰ / ۰۴ (۴)

۰ / ۲۵ (۳)

۰ / ۰۱۵ (۲)

۰ / ۰۶ (۱)

۸- کدام موارد از مطالب زیر، درست هستند؟

(آ) اگر دیواره معده، مقدار کمی از یون‌های هیدرونیوم موجود در اسید معده را جذب کند، سبب درد و خونریزی در معده می‌شود.

(ب) برای درمان درد معده و کاهش pH شیره معده، از آسپرین استفاده می‌شود.

(پ) در ساختار آسپرین با فرمول مولکولی $C_9H_8O_4$ ، گروه‌های عاملی کربوکسیل و استر وجود دارد.

(ت) گل ادریسی در خاک اسیدی، به رنگ آبی و در خاک بازی، به رنگ سرخ شکوفا می‌شود.

۰ / ۰۴ (۴)

۰ / ۳ (۳)

۰ / ۰۱۵ (۲)

۰ / ۰۶ (۱)

۹- معادله واکنش باز کردن مسیر لوله مسدود شده با .....، با استفاده از محلول غلیظ سدیم هیدروکسید را می‌توان به شکل کلی:

..... نمایش داد.

(۱) اسید چرب - $RCOOH(s) + NaOH(aq) \rightarrow RCOONa(aq) + H_2O(l)$

(۲) استر سنگین - $RCOOH(s) + NaOH(aq) \rightarrow RCOONa(aq) + H_2O(l)$

(۳) اسید چرب - $RCOOH(aq) + NaOH(aq) \rightarrow RCOONa(aq) + H_2O(l)$

(۴) استر سنگین - $RCOOH(aq) + NaOH(aq) \rightarrow RCOONa(aq) + H_2O(l)$

۱۱۰- جدول زیر خلخلت تعادلی گونه‌های موجود در سه محلول از هیدروفلوریک اسید را در دمای 25°C نشان می‌دهد. با توجه به آن چند مورد از عبارت‌های داده شده درست است؟

خلخلت تعادلی گونه‌های شرکت‌کننده (mol.L ⁻¹)			شماره محلول
[H ⁺]	[F ⁻]	[HF]	
$1/75 \times 10^{-2}$	$1/75 \times 10^{-2}$	۰/۵۲	۱
$1/31 \times 10^{-2}$	$1/31 \times 10^{-2}$	۰/۲۹	۲
$2/43 \times 10^{-2}$	$2/43 \times 10^{-2}$	۱/۰	۳

(آ) در صد یونش اسید در محلول شماره (۲) بیشتر از محلول شماره (۱) است.

(ب) ثابت یونش این اسید در دمای 25°C حدوداً برابر 4×10^{-4} است.

(پ) در صد یونش اسید در محلول (۳) با توجه به عدددهای داده شده، دقیقاً برابر $43/2$ است.

(ت) pH محلول (۱) برابر $0/85$, $\log \delta = 0/75$ است. (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

شیمی ۱: صفحه‌های ۵۲ تا ۸۱

۱۱۱- کدام یک از گزینه‌های زیر، در مورد گاز کربن مونوکسید صحیح نیست؟

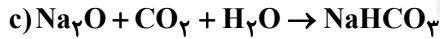
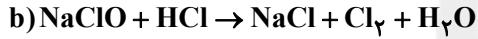
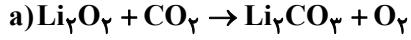
(۱) از کربن دی‌اکسید ناپایدار است.

(۲) چگالی آن کمتر از هوا است.

(۳) هر مول از آن، با یک مول اکسیژن می‌سوزد و دو مول کربن دی‌اکسید تولید می‌کند.

(۴) در مولکول آن، تعداد جفت‌الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی مشابه مولکول نیتروژن است.

۱۱۲- با توجه به واکنش‌های داده شده، کدام گزینه نادرست است؟ (واکنش‌ها موازن نشده‌اند).

(۱) مجموع ضرایب مواد در واکنش‌های b و c برابرند.

(۳) مجموع ضرایب فراورده‌ها با واکنش‌دهنده‌ها در هر سه واکنش با یکدیگر برابرند.

(۴) مجموع ضرایب واکنش‌دهنده‌ها در هر سه واکنش با یکدیگر برابرند.

۱۱۳- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

(آ) آلومینیم اکسید، جامدی با ساختار متراکم و ناپایدار است.

(ب) سیم‌های انتقال برق با ولتاژ بالا باید ضخیم و مقاوم باشند، به همین علت، رشته‌های درونی آن‌ها از آلومینیم و روکش آن‌ها از فولاد ساخته می‌شود.

(پ) اکسیدهای فلزات و نافلزات را می‌توان به یک روش واحد نام‌گذاری کرد.

(ت) فقط برخی از فلزها می‌توانند در واکنش با اکسیژن بیش از یک نوع اکسید تولید کنند.

(ث) CuCl_2 و CuCl هر دو آبی رنگ بوده و آهن (II) کلرید ترکیبی سبز رنگ است.

(۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۱۴- همه موارد زیر نادرست هستند، به جز.....

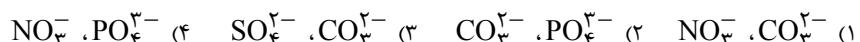
(۱) آهک (CaO) به عنوان اکسید نافلزی برای افزایش بهره‌وری در کشاورزی به خاک افزوده می‌شود.

(۲) افزودن اکسیدهای فلزی و نافلزی به خاک سبب می‌شود تا مقدار و نوع موادمعدنی در دسترس گیاه تغییر کند.

(۳) در واکنش یک اکسید نافلزی با آب خالص، pH محلول حاصل می‌تواند با pH شربت معده برابر باشد.

(۴) مقایسه pH محلول‌های مقابل به صورت: اسید معده > قوهوه > محلول آمونیاک > محلول تمیزکننده اجاق گاز، صحیح نیست.

۱۱۵- با توجه به ساختار لوویس یون‌های زیر، در کدام گزینه تعداد جفت‌الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی در هر دو گونه مشابه یکدیگر است؟

۱۱۶- توضیح ارائه شده در کدام گزینه نادرست است؟

(۱) پلاستیک‌های سبز: پلیمرهایی با پایه گیاهی هستند که در ساختار خود اکسیژن دارند.

(۲) تبدیل CO_2 به موادمعدنی: کربن دی‌اکسید تولید شده در نیروگاه‌ها و مراکز صنعتی را در حضور کلسیم اکسید به MgCO_3 تبدیل می‌کنند.

(۳) سوخت سبز: سوختی است که از پسماندهای گیاهی مانند شاخ و برگ سویا به دست می‌آید و در ساختار خود افزون بر کربن و هیدروژن، اکسیژن نیز دارد.

(۴) دفن کردن کربن دی‌اکسید: یکی از راه‌های پیشنهادی شیمی سبز برای کاهش ردپای حضور کربن دی‌اکسید در کره زمین است.

۱۱۷- با توجه به جدول زیر، به ازای سوختن یک مول از کدام سوخت، انرژی بیشتری آزاد شده و یک مول از کدام سوخت، قیمت کمتری دارد؟

$$(C=12, H=1: g/mol^{-1})$$

(CH_4)	گاز طبیعی	هیدروژن (H_2)	بنزین (C_8H_{18})	نام سوخت
۵۴		۱۴۳	۴۸	گرمای آزاد شده (کیلوژول بر گرم)
۵		۲۸۰۰	۱۴	قیمت (ریال به ازای یک گرم)

- (۱) بنزین - هیدروژن
- (۲) هیدروژن - گاز طبیعی
- (۳) بنزین - گاز طبیعی
- (۴) هیدروژن - بنزین

۱۱۸- کدام موارد از مطالب زیر، درست است؟

- (آ) اگر مخلوط گازهای اکسیژن و اوزون را سرد کنیم، می‌توانیم اوزون را به حالت مایع از اکسیژن گازی جداسازی کنیم.
- (ب) نسبت تعداد جفت الکترون‌های ناپیوندی به پیوندی در مولکول اوزون برخلاف مولکول اکسیژن یک عدد صحیح است.
- (پ) از گاز اوزون می‌توان برای گندزدایی میوه‌ها، سبزیجات و از بین بردن جانداران ذره‌بینی درون آب استفاده کرد.
- (ت) اوزون در هر دو لایه تروپوسفر و استراتوسفر یافت می‌شود، ولی بیش ترین مقدار آن در لایه تروپوسفر قرار دارد.

(۱) آ، ت   (۲) آ، پ   (۳) ب، پ   (۴) پ، ت

۱۱۹- کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

- (۱) نور خورشید هنگام گذر از هوا کره با مولکول‌ها و دیگر ذره‌های آن برخورد می‌کند و تنها بخشی از آن به سطح زمین می‌رسد.
- (۲) پرتوهای خورشیدی پس از برخورد به زمین دوباره با انرژی کمتر به هواکره بر می‌گردند.
- (۳) بخش کوچکی از پرتوهای خورشیدی به وسیله هواکره جذب می‌شود.
- (۴) گلخانه، گیاه یا میوه را فقط از آسیب‌های ناشی از تغییر دما حفظ می‌کند.

۱۲۰- چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

- در لایه ظرفیت مولکول‌های SO_2 و O_3 در مجموع ۱۲ جفت الکترون ناپیوندی وجود دارد.
- نسبت تعداد الکترون‌های لایه ظرفیت در Cl_2O به تعداد همین الکترون‌ها در N_2O ، برابر $1/25$ است.
- تعداد جفت الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی در لایه ظرفیت $CNCl$ با CSO برابر است.
- اگر یک اتم اکسیژن از SO_2Cl_2 کم کنیم، نسبت تعداد الکترون‌های ناپیوندی به پیوندی در لایه ظرفیت آن حدوداً $33/33$ افزایش می‌یابد.

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

شیمی ۲: صفحه‌های ۵۸ تا ۷۵

۱۲۱- کدام یک از مطالب زیر، نادرست است؟

- (۱) ویژگی بنیادی همه واکنش‌های شیمیایی، داد و ستد گرما با محیط پیرامون است.
- (۲) گرماشیمی شاخه‌ای از علم شیمی است که تبدیل شکل‌های مختلف انرژی به یکدیگر و راه‌های انتقال آن را بررسی و مطالعه می‌کند.
- (۳) از زغال کک به عنوان تامین کننده انرژی لازم برای انجام واکنش $Fe_2O_3 + C \rightarrow Fe + CO_2$ استفاده می‌شود.
- (۴) در واکنش اکسایش یک مول گلوکز در بدن، 280.8 کیلوژول انرژی آزاد می‌شود ولی دمای بدن تغییر محسوسی نمی‌کند.

۱۲۲- چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

الف) نمودار فرایند هم‌دمای شدن بستنی با بدن به صورت مقابل است.

ب) گرمای را می‌توان هم‌ارز با مقدار انرژی گرمایی دانست که به دلیل تفاوت در دما جاری می‌شود.

ج) بین دو جسم با انرژی گرمایی یکسان، امکان انتقال انرژی گرمایی وجود دارد.

د) در واکنش‌های گوارش و سوخت و ساز بستنی در بدن در دمای ثابت، میان سامانه و محیط پیرامون انرژی داد و ستد می‌شود.

(۱) ۰   (۲) ۱   (۳) ۲   (۴) ۳

۱۲۳- اختلاف آنتالپی سوختن مولی اتان و اتانول برابر 192 kJ/mol^{-1} است. اگر مول‌های برابر از این دو گاز در شرایط STP بسوزند و اختلاف انرژی آزاد شده 960 کیلوژول باشد، نسبت جرم گاز مصرفی در واکنش سوختن اتانول به جرم گاز تولیدی در واکنش سوختن اتان

به تقریب چه قدر است؟ ($O=16, C=12: g/mol^{-1}$)

(۱) ۰ / ۶۷   (۲) ۱ / ۴۸   (۳) ۱ / ۰۹   (۴) ۰ / ۹۱

۱۲۴- چند مورد از عبارات زیر درست است؟

- در واکنش‌هایی که در دمای ثابت انجام می‌شوند، با وجود داد و ستد گرما میان سامانه و محیط، مجموع انرژی جنبشی ذره‌ها در مواد واکنش‌دهنده و فراورده تقریباً یکسان است.
- شیمی‌دان‌ها گرمایی جذب شده یا آزاد شده در هر واکنش شیمیایی را به طور عمده وابسته به تفاوت میان انرژی پتانسیل مواد واکنش‌دهنده و فراورده می‌دانند.
- سوختن متان در سطح مرداب با ایجاد شعله همراه است.
- آنالیپی محاسبه شده با استفاده از آنالیپی پیوند برای واکنش سوختن متان در دمای اتاق نسبت به واکنش تشکیل آمونیاک، تفاوت کمتری با داده‌های تجربی دارد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

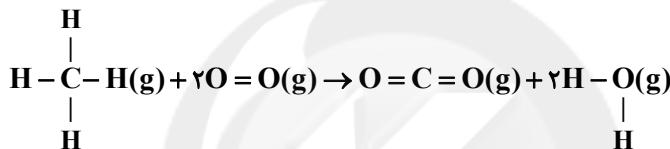
۱۲۵- عبارت کدام گزینه، در مورد گرماسنجی به روش مستقیم، نادرست بیان شده است؟

(۱) در این روش، برای تعیین آنالیپی واکنش از دستگاهی به نام گرماسنج استفاده می‌شود.

(۲) برای ساخت نمونه ساده‌ای از گرماسنج، از دو لیوان یکبار مصرف (پلی‌استایرنی) استفاده می‌شود.

(۳) دیوارهای لیوان‌های مورد استفاده برای تهیه گرماسنج رسانای گرما هستند تا تبادل گرما را بتوان ثبت کرد.

(۴) برای محاسبه آنالیپی واکنش به این روش، نیاز به ثبت دقیق دمای آغازی و دمای پایانی مخلوط واکنش داریم.

۱۲۶- از سوختن 2g گاز متan مطابق معادله واکنش:۱۰۰ کیلوژول بر مول ۱۰ گرما آزاد می‌شود. اگر آنالیپی پیوندهای $\text{O}=\text{O}$ ، $\text{O}-\text{H}$ ، $\text{C}=\text{O}$ و $\text{C}-\text{H}$ به ترتیب برابر ۴۹۵، ۷۹۹ و ۴۶۳ کیلوژول باشد، آنالیپی پیوند $\text{C}-\text{H}$ بر حسب $\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$ چه قدر است؟ ($\text{C}=12, \text{H}=1: \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

(۱) ۱۸۳ / ۵ (۲) ۲۰۰ (۳) ۴۱۵ (۴) ۲۶۷

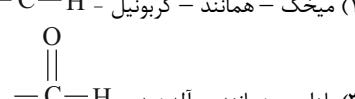
۱۲۷- با توجه به واکنش‌های زیر، اگر مطابق واکنش: $\text{B}_2\text{H}_6(\text{g})+6\text{Cl}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{BCl}_3(\text{g})+6\text{HCl}(\text{g})$ ، در شرایط STP، ۵ لیتر گاز کلر مصرف شود، چند کیلوژول گرما آزاد می‌شود؟(۱) $\text{BCl}_3(\text{g})+3\text{H}_2\text{O}(\text{l}) \rightarrow \text{H}_3\text{BO}_3(\text{s})+3\text{HCl}(\text{g})$; $\Delta H = -112 / 5\text{kJ}$ (۲) $\text{B}_2\text{H}_6(\text{g})+6\text{H}_2\text{O}(\text{l}) \rightarrow 2\text{H}_3\text{BO}_3(\text{s})+6\text{H}_2(\text{g})$; $\Delta H = -489\text{kJ}$ (۳) $\frac{1}{2}\text{H}_2(\text{g})+\frac{1}{2}\text{Cl}_2(\text{g}) \rightarrow \text{HCl}(\text{g})$; $\Delta H = -92\text{kJ}$

(۱) ۵۷ (۲) ۳۴۲ (۳) ۲۱۲ (۴) ۶۷

۱۲۸- گروه عاملی ترکیب آلی موجود در ..... دارچین ..... است که به صورت ..... نشان داده می‌شود.

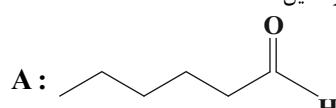
(۱) میخک - همانند - کربونیل -

(۳) بادام - همانند - آلدھید -

(۴) گشنیز - برخلاف - هیدروکسیل -

۱۲۹- کدام موارد از عبارت‌های زیر، برای همپار الکلی مولکول (A)، درست است؟

(آ) در ساختار مولکول همپار، اتم نیتروژن (N) وجود دارد.

(ب) محتوای انرژی این دو مولکول همپار، با هم متفاوت است.

(پ) نسبت تعداد اتم‌های هیدروژن به کربن در مولکول همپار، ۲ به ۱ است.

(ت) نقطه جوش و واکنش‌بدیری دو مولکول همپار، مشابه یکدیگر است.

(۱) آ، پ (۲) ب، پ (۳) ب، پ، ت (۴) آ، ب، پ

پاسخ نامه تشریحی آزمون غیرحضوری ۳ آبان متناسب با مباحث ۱۷ آبان دوازدهم تجربی

گروه علمی

شیمی	فیزیک	زیست‌شناسی	ریاضی	نام درس
سهند راحمی‌بور	امیرحسین برادران	سیدمحمد سجادی	علی مرشد	نام مسؤول درس

گروه فنی و تولید

زهرالسادات غیاثی	مسؤل گروه
آرین فلاحتی	مسؤل دفترچه آزمون
مدیر گروه: فاطمه رسولی‌نسب مسئول دفترچه: لیدا علی‌اکبری	مستندسازی و مطابقت مصوبات
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون
بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ • تلفن: ۰۴۶۴۶۳۰

$$(1, -4) \in f - g \Rightarrow (f - g)(1) = -4 \Rightarrow f(1) - g(1) = -4$$

$$\Rightarrow 4 - g(1) = -4 \Rightarrow g(1) = 8$$

$$(3, 1) \in f - g \Rightarrow (f - g)(3) = 1 \Rightarrow f(3) - g(3) = 1$$

$$\Rightarrow 4 - g(3) = 1 \Rightarrow g(3) = 3$$

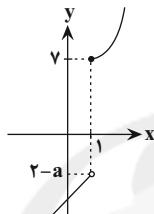
$$\Rightarrow \begin{cases} (1, 8) \in g \Rightarrow \frac{1}{g(x) - 8} : (1, \frac{1}{8-8}) \\ (3, 3) \in g \Rightarrow \frac{1}{g(x) - 3} : (3, \frac{1}{3-3}) = (3, -\frac{1}{5}) \end{cases}$$

(معدی ملار، مفانی)

«۴» گزینه ۵

با توجه به شکل فرضی زیر داریم:

$$f(x) = \begin{cases} 2x^2 + 4, & x \geq 1 \\ 2x - a, & x < 1 \end{cases}$$

$$2 - a \leq 4 \Rightarrow a \geq -2$$

برای یکبهیک بودن تابع $f(x)$, داریم:

با توجه به گزینه‌ها $a = -4$ قابل قبول است.

(علی اصغر شریفی)

«۴» ۶

برای یافتن وارون تابع f باید x را بر حسب y به دست آوریم:

$$x^2 - 6x + 3 = y \xrightarrow{+6} x^2 - 6x + 9 = y + 6$$

$$\Rightarrow (x-3)^2 = y+6 \Rightarrow x-3 = \pm\sqrt{y+6}$$

با توجه به دامنه داده شده, x منفی است, پس $x-3$ نیز منفی است. پس در

عبارت بالا, فقط علامت منفی پشت رادیکال مورد قبول است:

$$x-3 = -\sqrt{y+6} \Rightarrow x = 3 - \sqrt{y+6} \quad (*)$$

چون طبق دامنه محدود شده داریم $x > 0$, پس:

$$3 - \sqrt{y+6} < 0 \Rightarrow 3 < \sqrt{y+6} \Rightarrow 9 < y+6 \Rightarrow y > 3 \quad (**)$$

روابط $(*)$ و $(**)$ ضابطه و دامنه وارون تابع f را مشخص می‌کنند:

$$f^{-1}(x) = 3 - \sqrt{x+6}; x > 3$$

(سروش موئین)

«۴» ۷

وقتی $|x| = 2$, $-x = -2$ باشد, $2 < x < 3$ است و داریم:

$$f(x) = -3x + 2$$

پس:

برای محاسبه $f^{-1}(-5)$ باید $f(x)$ را مساوی ۵ قرار دهیم:

$$-3x + 2 = -5 \Rightarrow 3x = 7 \Rightarrow x = \frac{7}{3} \Rightarrow f\left(\frac{7}{3}\right) = -5 \Rightarrow f^{-1}(-5) = \frac{7}{3}$$

توجه: اگر مقدار x بین ۲ و ۳ نمی‌شد باید «ناموجود» را انتخاب می‌کردیم.

ریاضی ۳

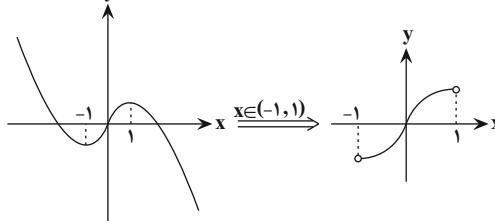
۱ - گزینه «۲»

(علی مرشد)

با تعیین علامت $|x|$, داریم:

$$f(x) = 2x - x|x| \Rightarrow f(x) = \begin{cases} -x^2 + 2x & x \geq 0 \\ x^2 + 2x & x < 0 \end{cases}$$

حال تابع $f(x)$ را در بازه داده شده, رسم می‌کنیم:

بنابراین تابع در بازه $(-1, 1)$, صعودی است.

۲ - گزینه «۴»

با توجه به تابع f داریم:

$$f = \{(1, 2), (-3, -1), (3, 4), (4, -3)\} \Rightarrow f(3) = 4$$

برای به دست آوردن $f^{-1}(-3)$, وارون تابع f را به دست می‌آوریم:

$$f^{-1} = \{(2, 1), (-1, -3), (4, 3), (-3, 4)\} \Rightarrow f^{-1}(-3) = 4$$

$$\Rightarrow 2f^{-1}(-3) + f(3) = 2(4) + 4 = 12$$

(سهیل محسن خان پور)

۳ - گزینه «۳»

دامنه تابع $\frac{f(x)}{g(x)}$ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$D_{\frac{f}{g}} = (D_f \cap D_g) - \{x \mid g(x) = 0\}$$

برای یافتن دامنه تابع $f(x)$ و $g(x)$, باید زیر رادیکال را نامنفی و مخرج را مخالف صفر قرار دهیم. پس داریم:

$$D_f : x + 4 > 0 \Rightarrow x > -4$$

$$D_g : x + 4 > 0 \Rightarrow x > -4$$

$$\Rightarrow D_f = D_g = (-4, +\infty) \Rightarrow D_f \cap D_g = (-4, +\infty)$$

$$g(x) = 0 \Rightarrow \frac{x^2 - 25}{\sqrt{x+4}} = 0 \Rightarrow x^2 - 25 = 0$$

$$\Rightarrow x = \pm 5 \xrightarrow{x > -4} x = 5$$

$$\Rightarrow D_{\frac{f}{g}} = (D_f \cap D_g) - \{x \mid g(x) = 0\} = (-4, +\infty) - \{5\}$$

(ایمان نسبتین)

۴ - گزینه «۴»

چون $\{1, 3\} \subset D_{f-g}$, پس ۳ و ۱ حتماً در دامنه g هستند. همچنین ممکن

است دامنه g شامل عضوهای دیگری هم باشد.

ریاضی پایه

(مهدی بیرانور)

چون سهمی بر محور x ها مماس است، بنابراین معادله درجه دوم آن ریشه $y = 0 \Rightarrow 2x^2 + bx + c = 0$ مضاعف دارد.

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4(2)(c) = 0 \Rightarrow b^2 = 4c \Rightarrow b = \pm\sqrt{4c} = \pm 2\sqrt{c}$$

ولی چون بر قسمت منفی محور x ها مماس است، داریم:

$$x = \frac{-b}{2a} < 0 \Rightarrow b > 0 \Rightarrow b = 2\sqrt{c}$$

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-4\sqrt{c}}{2 \times 2} = -\sqrt{c}$$

و معادله محور تقارن برابر است با:

(امیر نژادنور)

«۱۱» گزینه

$$x^2 - 3x - 5 = 0 \Rightarrow \begin{cases} S = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = 3 \\ P = \alpha \cdot \beta = \frac{c}{a} = -5 \end{cases}$$

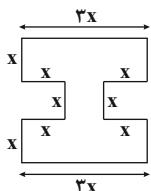
اگر مجموع و حاصل ضرب ریشه های معادله جدید را S' و P' بنامیم، خواهیم داشت:

$$S' = (\alpha - 1) + (\beta - 1) = \underbrace{\alpha + \beta}_{S} - 2 = 3 - 2 = 1$$

$$P' = (\alpha - 1)(\beta - 1) = \underbrace{\alpha \beta}_{P} - \underbrace{(\alpha + \beta)}_{S} + 1 = -5 - 3 + 1 = -7$$

$$x^2 - S'x + P' = 0 \Rightarrow x^2 - x - 7 = 0$$

(یقمه کلاتریان)

محیط شکل: $6x + 10x = 16x$

مساحت شکل: $(3x \times 3x) - 2(x \times x) = 7x^2$

محیط = مساحت

$$7x^2 = 16x \Rightarrow 7x^2 - 16x = 0 \Rightarrow x(7x - 16) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{16}{7} \\ x = 0 \end{cases}$$

(ممدرپوار مفسن)

«۱۴» گزینه

ریشه های معادله در خود معادله صدق می کنند، پس داریم:

$$\alpha^2 - 2\alpha - 2 = 0 \Rightarrow \alpha^2 = 2\alpha + 2$$

$$\Rightarrow \alpha^2 - \alpha + \beta = 2\alpha + 2 - \alpha + \beta = \underbrace{\alpha + \beta}_{S} + 2$$

(غلامرضا نیازی)

«۱۵» گزینه

با بررسی دامنه و برد توابع f و g داریم:

$$D_f = [0, 1] \quad R_f = [0, 2]$$

$$D_g = [1, 4] \quad R_g = [1, 3]$$

$$D_{gof} = \{x \in D_f \mid f(x) \in D_g\} = \{0 \leq x \leq 1 \mid 1 \leq f(x) \leq 4\}$$

$$\Rightarrow 1 \leq f(x) \leq 4 \Rightarrow \frac{1}{3} \leq x \leq \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow D_{gof} = [\frac{1}{3}, \frac{2}{3}]$$

(محمطفی کرمی)

«۱۶» گزینه

ابتدا دقت کنیم که اگر $x = -3$ باشد، داریم:

حال در عبارت صورت سؤال به جای $(-1, f(-1))$ قرار می دهیم:

$$f^{-1}(g^{-1}(f(-1))) = f^{-1}(g^{-1}(g(-3)))$$

$$= f^{-1}(-3) = \frac{(-3)^3}{9} + \sqrt[3]{9(-3)} = -3 + (-3) = -6$$

$$(x \in D_g) : g^{-1}(g(x)) = x$$

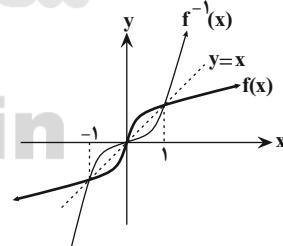
توجه داشته باشید:

(علی مرشد)

«۱۷» گزینه

ابتدا نمودار f^{-1} را رسم می کنیم و نمودار را در چهار بازه زیر بررسی می کنیم:

می دانیم که زیر رادیکال همواره باید نامنفی باشد.

بازه	$(-\infty, -1)$	$(-1, 0)$	$(0, 1)$	$(1, +\infty)$
رابطه	+	○	-	○
$f(x) - f^{-1}(x)$	+	○	-	○
$x^2 - 1$	+	○	-	○
$f(x) - f^{-1}(x)$	+	+	○	-
$x^2 - 1$	+	+	-	+

تعريف نشده

بنابراین دامنه تابع $y = \sqrt{\frac{f(x) - f^{-1}(x)}{x^2 - 1}}$ به صورت $(-\infty, 0] - \{-1\}$ است.

(سراسری تبریز فارج از کشور - ۹۰)

۱۹- گزینه «۲»

فرض کنیم که x_1 و x_2 ریشه‌های معادله درجه دوم مورد نظر سؤال باشند، آن‌گاه طبق فرض:

$$x_1 = \frac{1}{x_2} \Rightarrow x_1 x_2 = 1$$

از طرفی می‌دانیم که اگر معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، دارای

$$\text{ریشه‌های } x_1 \text{ و } x_2 \text{ باشد، آنگاه } x_1 x_2 = \frac{c}{a}$$

$$mx^2 + 3x + (m^2 - 2) = 0 \xrightarrow{x_1 x_2 = 1} \frac{m^2 - 2}{m} = 1$$

با فرض $m \neq 0$ ، طرفین معادله اخیر را در m ضرب می‌کنیم:

$$m^2 - 2 = m \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow (m - 2)(m + 1) = 0$$

به ازای $m = 2$ ، دلتای معادله منفی است و معادله ریشه حقیقی نخواهد داشت، پس فقط $m = -1$ قابل قبول است.

(مسین اسفین)

۲۰- گزینه «۲»

بررسی گزینه‌ها:

با توجه به شکل درمی‌بایم که:

$$(الف) سهمی رو به بالا \Leftrightarrow a > 0$$

ب) سهمی محور y ها را زیر محور x ها قطع کرده است \Leftrightarrow c < 0

$$(ج) طول رأس سهمی منفی است \Leftrightarrow b > 0$$

بنابراین: $a > 0, b > 0, c < 0 \Rightarrow abc < 0$

پس گزینه «۱» نادرست است. از طرفی با توجه به شکل مشخص است کهتابع

دارای ۲ ریشه مختلف العلامت است که اندازه ریشه منفی بزرگ‌تر از ریشه

مثبت است. پس:

$$S = \alpha + \beta < 0, P = \alpha\beta < 0 \Rightarrow \alpha^3 + \beta^3 = S^3 - 3PS < 0$$

راه حل دوم:

$$\alpha^3 + \beta^3 = \underbrace{(\alpha + \beta)}_{(-)} \underbrace{(\alpha^2 + \beta^2 - \alpha\beta)}_{(+)} \underbrace{-}_{(-)} \underbrace{\alpha\beta}_{(+)}$$

پس گزینه «۲» صحیح است.

گزینه «۳»: چون تابع f دارای ۲ ریشه حقیقی است، پس داریم:

$$\Delta > 0 \Rightarrow b^2 - 4ac > 0 \Rightarrow b^2 > 4ac \Rightarrow \frac{b^2}{4} > ac$$

لذا گزینه «۳» نادرست است.

$$f\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right) = \frac{-\Delta}{4a} \quad \text{می‌دانیم} \quad y_S = \frac{-\Delta}{4a} \quad \text{و} \quad x_S = \frac{\alpha + \beta}{2}$$

بوده و این گزینه نیز نادرست است.

$$S = \frac{-b}{a} = 2 \rightarrow \alpha + \beta + 2 = 2 + 2 = 4$$

(میری نیکزار)

۱۵- گزینه «۴»

$$f(x) = y \Rightarrow mx^2 + 1 = mx \Rightarrow mx^2 - mx + 1 = 0$$

باید Δ برای این معادله منفی باشد:

$$b^2 - 4ac < 0 \Rightarrow m^2 - 4m < 0 \Rightarrow 0 < m < 4$$

با در نظر گرفتن $m = 0$ نیز این دو تابع تقاطع ندارند.

$$\Rightarrow 0 \leq m < 4$$

(علی مرشد)

۱۶- گزینه «۱»برای این که دهانه سهمی رو به بالا باشد، باید ضریب x^2 مثبت باشد و برایاین که محور x را در دو نقطه متمایز قطع کند باید $\Delta > 0$ باشد، بنابراین:

$$\begin{cases} x^2 > 0 \Rightarrow \Delta > 0 \Rightarrow m + 1 > 0 \Rightarrow m > -1 \\ \Delta > 0 \Rightarrow (-4)^2 - 4(m+1)(m-2) > 0 \Rightarrow 4 - (m^2 - m - 2) > 0 \\ \Rightarrow m^2 - m - 6 < 0 \Rightarrow (m-3)(m+2) < 0 \Rightarrow -2 < m < 3 \end{cases}$$

$$m \in (-1, 3)$$

(سروش موئینی)

۱۷- گزینه «۱»معادله این سهمی با توجه به ریشه‌های -2 و 6 به صورت $y = a(x - 6)(x + 2)$ است.طبق شکل باید نقطه $(0, 3)$ در آن صدق کند:

$$\frac{x=0}{y=3} \Rightarrow 3 = a(-6)(2) \Rightarrow a = \frac{-1}{4}$$

$$\text{پس: } y = -\frac{1}{4}(x - 6)(x + 2)$$

می‌دانیم طول رأس سهمی وسط دو ریشه است:

$$x_S = \frac{x_1 + x_2}{2} = \frac{-2 + 6}{2} = 2$$

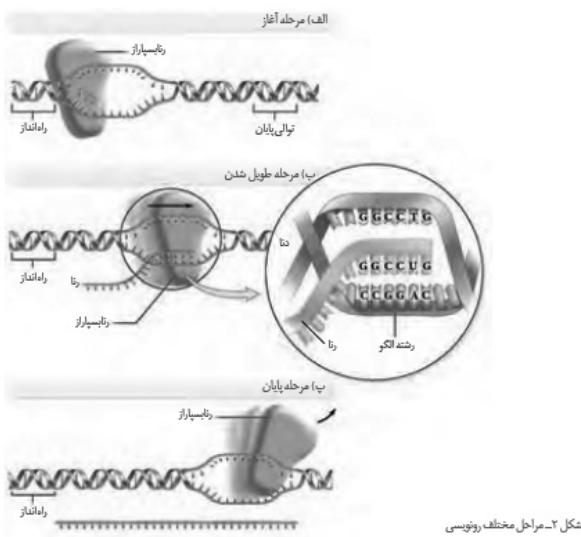
$$y_S = y(2) = \frac{-1}{4}(-6)(4) = 4 \quad \text{عرض رأس سهمی برابر است با:}$$

(ممطیه کرمی)

۱۸- گزینه «۴»اگر رابطه $2a + b = -12$ را به صورت $12 + 2a + b = 0$ بنویسیم و با معادله مقایسه کنیم متوجه می‌شویم که یکی از ریشه‌ها $x_1 = -2$ است:

$$\frac{b}{3} \quad \text{و چون ضرب ریشه‌ها } \frac{b}{3} \text{ است، پس ریشه دیگر}$$

$$x_2 = -\frac{b}{6}$$

شکل ۲- مراحل مختلف رونویسی

(مهرباد مهند)

«گزینه ۱»

تنها مورد «اول» صحیح است. بررسی موارد:

مورد اول: نوکلئوتیدهای مولکول رنا، در هنگام تولید رنا (رونویسی)، با نوکلئوتیدهای دنا (دارای قند دئوکسی‌ریبوز) پیوند هیدروژنی برقرار می‌کنند. موارد دوم و سوم: تغییرات در بسیاری از زناها انجام می‌شود و این مولکول‌ها برای انجام کارهای خود دستخوش تغییراتی می‌شوند. یکی از تغییراتی که در یوکاریوت‌ها و پس از رونویسی متداول است، حذف بخش‌هایی از مولکول رنا پیک است.

(سروش مرادی)

«گزینه ۳»

با توجه به شکل کتاب درسی، بخش‌های **A**، **B** و **C** به ترتیب: آنزیم رنابسپاراز، رشته‌الگو و رنای رونویسی شده هستند. گزینه «۱»: طبق متن کتاب درسی، آنزیم رنابسپاراز با کمک راهانداز نوکلئوتید مناسب را به طور دقیق پیدا کرده و رونویسی را از این محل آغاز می‌کند.

گزینه «۲»: در دنا (رشته‌الگو)، توالی‌های ویژه‌ای موجود است که سبب پایان فرآیند رونویسی می‌شود.

گزینه «۴»: آنزیم رنابسپاراز در ابتدای رونویسی، دو رشته دنا را از هم باز می‌کند که این فرآیند با شکسته شدن پیوند هیدروژنی بین بازهای مکمل در دنا صورت می‌گیرد.

(ممدر شکری)

«گزینه ۱»

در مراحل آغاز و طویل شدن رونویسی، بین ریبونوکلئوتیدهای جدید با رنای در حال ساخت پیوند فسفودی‌استر ایجاد می‌شود. دقت کنید که بیشتر توالی مولکول رنا در مرحله طویل شدن ایجاد می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فقط از روی رشته‌الگو رونویسی رخ می‌دهد و فعالیت بسپارازی مولکول رنابسپاراز در ارتباط با این رشته است (نه هر دو رشته دنا).

زیست‌شناسی ۳**«گزینه ۳»**

(پریا آینه)

در فرایند همانندسازی برخلاف پیرایش از نوکلئوتیدهای آزاد سه فسفاته موجود در یاخته استفاده می‌شود. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در فرایند رونویسی پیوند فسفودی‌استر بین نوکلئوتیدهای دارای قند ریبوز برای ایجاد رنا تشکیل می‌شود ولی باز آلی **T** در رنا دیده نمی‌شود و به جای آن باز آلی **U** شرکت دارد.

گزینه «۲»: ممکن نیست در فرایند پیرایش برخلاف رونویسی پیوند هیدروژنی تشکیل شود در پیرایش پیوند فسفودی‌استر شکسته و تشکیل می‌گردد.

گزینه «۴»: در فرایند رونویسی برخلاف پیرایش فقط پیوند فسفودی‌استر بین نوکلئوتیدها تشکیل می‌شود و شکسته شدن پیوند فسفودی‌استر مشاهده نمی‌شود.

«گزینه ۴»

هر آنزیم در یک **pH** ویژه بهترین فعالیت را دارد که به آن **pH** بهینه آنزیم می‌گویند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بعضی از آنزیم‌ها کوآنزیم نیاز دارند.

گزینه «۲»:

وجود بعضی از مواد سمی (نه هر ماده سمی) در محیط (مانند سیانید و آرسنیک) می‌تواند با قرار گرفتن در جایگاه فعال آنزیم مانع فعالیت آن شود. گزینه «۳»: اگر در محیطی که آنزیم حضور دارد، همه جایگاه‌های فعال اشباع باشد و پیش‌ماده از مقداری که جایگاه فعال را اشباع می‌کند بیشتر باشد، کاهش غلظت آن تا حدی که از اشباعیت جایگاه‌های فعال نکاهد، موجب کاهش سرعت نمی‌شود، همانگونه که افزایش پیش‌ماده از یک حد خاص به بعد موجب افزایش سرعت نمی‌شود.

«گزینه ۱»

در مراحل آغاز و طویل شدن، آنزیم رنابسپاراز با فعالیت مشابه آنزیم هلیکاز، دو رشته دنا را از هم جدا می‌کند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در مرحله آغاز رونویسی، پیچ و تاب دنا از کمی قبل از اولین نوکلئوتید مناسب برای آغاز رونویسی از هم باز می‌شود و پیوندهای هیدروژنی بین دو رشته دنا شکسته می‌شود.

گزینه «۳»: در مرحله طویل شدن رونویسی، در بخشی از طول حباب رونویسی، سه رشته پلی‌نوکلئوتیدی (۲ رشته دنا و ۱ رشته رنا) مشاهده می‌شود.

گزینه «۴»: برقراری آخرین پیوند هیدروژنی بین دو رشته دنا پس از جداشدن رنابسپاراز رخ می‌دهد.

چندین ریبوزوم به صورت همزمان ترجمه یک مولکول RNA پیک را شروع کنند.

(پیمان، رسول)

۳۱- گزینه «۴»

در ابتدا دقت کنید که رنابسپاراز ۱ و ۲ هر دو پروتئینی اند و مونومرهای آن آمینواسید می‌باشند اما مونومرهای رامانداز، بیانه و میانه هر سه نوکلئوتید می‌باشند.

الف و د: این عبارت‌ها در رابطه با آمینواسید می‌باشند که در صورت قرارگیری در محیط آبی دارای گروه آمین با بر مثبت و گروه کربوکسیل با بر مثبت می‌باشند. هم‌چنین گروه R در آمینواسیدهای مختلف متفاوت است ویژگی‌های منحصر به فرد هر آمینواسید به آن بستگی دارد.

ب و ج: برای تشکیل یک نوکلئوتید باز آلی نیتروژن دار و گروه (های) فسفات با پیوند کووالانسی به دو بخش مختلف قند متصل می‌شوند و نوکلئوتیدها با پیوند اشتراکی به نام فسفودی استر (نه هیدروژنی) به یکدیگر متصل می‌شوند و رشتہ پلی نوکلئوتیدی را می‌سازند.

(امیرضا پاشاپریانکه)

۳۲- گزینه «۴»

در پیش‌هسته‌ای، یک نوع رنابسپاراز وظیفه ساخت انواع رنا را بر عهده دارد در نتیجه نسبت به هوهسته‌ای‌ها که سه نوع رنابسپاراز وظیفه ساخت انواع رنا را بر عهده دارند، نسبت $\frac{\text{تنوع رنا}}{\text{تنوع رنابسپاراز}}$ بزرگ تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برای هر ژن خاص (نه در حالت کلی و برای همه ژن‌های یک دنا)، رونویسی همیشه و فقط از یکی از دو رشتہ دنا صورت می‌گیرد.

گزینه «۲»: توجه کنید توالی‌های بیانه و میانه، توالی‌هایی از دنا محسوب می‌گردند و در روند بلوغ رناهای پیک، رونوشت میانه حذف می‌گردد، نه خود میانه.

گزینه «۳»: در فرآیند رونویسی، دو رشتہ توالی رامانداز به طور کامل باز نمی‌گردد و این توالی، مکان آغاز رونویسی را به آنزیم رنابسپاراز نشان می‌دهد.

(بهرام میرحسین)

۳۳- گزینه «۱»

پیوندهای آب‌گریز در ایجاد ساختار سوم نقش دارند. ساختار نهایی برخی از پروتئین‌ها ساختار دوم است. در این پروتئین‌ها پیوند آب‌گریز فقد نقش می‌باشد.

(بهرام میرحسین)

۳۴- گزینه «۱»

پیوند پپتیدی نوعی پیوند اشتراکی است، اما پیوند اشتراکی در ساختار سوم پروتئین‌ها نیز وجود دارد. در طی ایجاد ساختار دوم پروتئین پیوند هیدروژنی تشکیل می‌گردد و در ساختار سوم پروتئین‌ها ممکن است پیوند هیدروژنی باشد.

(شاهین اراضیان)

۳۵- گزینه «۲»

در ساختار سوم با ایجاد تاخودگی بیشتر صفحات و مارپیچ‌های ساختار دوم، پروتئین به شکل کروی درمی‌آید. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در ساختار چهارم، دو یا چند زنجیره پلی‌پپتیدی در کنار یکدیگر پروتئین را تشکیل می‌دهند.

گزینه «۳»: هم‌چنان که مولکول رنابسپاراز به پیش می‌رود، دو رشتہ دنا در جلوی آن باز و در چندین نوکلئوتید عقب‌تر، رنا از دنا جدا می‌شود و دو رشتہ دنا مجدداً به هم می‌پیوندند.

گزینه «۴»: با جاداشدن رنابسپاراز، توالی رشتہ الگو (نه رشتہ حاصل از رونویسی که رنا است) به رشتہ غیرالگو اتصال می‌یابد.

(سروش مرادی)

۲۷- گزینه «۳»

در ساختارهایی که بر اثر فعالیت همزمان چندین آنزیم رنابسپاراز روی ژن ایجاد می‌شود، همه رنابسپارازها با استفاده از یکی از رشتہ‌های دنا (نه رشتہ‌های دنا) مقدار فراوانی از یک نوع رنا می‌سازند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به واسطه فعالیت نوعی آنزیم رنابسپاراز که ممکن است ۱ یا ۲ یا ۳ باشد (نه انواعی از آنزیم‌ها) مقدار نوکلئوتیدهای آزاد یاخته به سبب تولید رنا رو به کاهش می‌باشد.

گزینه «۲»: توجه داشته باشید که رونویسی از ژن همواره توسط رنابسپارازها و از ابتدای ژن شناسایی به کمک راهانداز صورت می‌گیرد و در این ساختارها، رنابسپارازهایی که به توالی پایان رونویسی نزدیک‌تر هستند به این خاطر که فرآیند رونویسی را زودتر شروع کرده‌اند، رنای بلندتری ایجاد می‌کنند.

گزینه «۴»: تشکیل پیوند هیدروژنی بین بازهای مکمل نوکلئوتیدها، بدون دخالت آنزیم و بدون صرف انرژی صورت می‌گیرد.

(علیرضا آرین)

۲۸- گزینه «۳»

در مرحله طویل شدن همانند مرحله آغاز، نوکلئوتیدهای مکمل نوکلئوتیدهای رشتہ الگوی دنا، در زنجیره رنا قرار می‌گیرند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مرحله طویل شدن حباب رونویسی به سوی انتهای آن پیش می‌رود، در حالی که در مرحله پایان این پیش‌روی رخ نمی‌دهد.

گزینه «۲»: در مرحله طویل شدن و پایان، پیوندهای هیدروژنی میان رشتہ‌های الگو و رمزگذار دنا که توسط آنزیم رنابسپاراز شکسته شده بودند، مجددًا تشکیل می‌شوند.

گزینه «۴»: در مراحل آغاز و طویل شدن، پیوندهای هیدروژنی میان دو رشتہ مولکول دنا، توسط آنزیم رنابسپاراز شکسته می‌شود.

(سینا نادری)

۲۹- گزینه «۴»

مهارکننده و عامل آزادکننده (عامل متصل شونده به کدون پایان موجود در جایگاه A رناتن) هر دو پروتئین هستند.

(امیرحسین پهلوی‌فر)

۳۰- گزینه «۴»

در زمان تنظیم بیان ژن مربوط به مصرف لاکتوز محیط، یک مولکول RNA پیک از روی سه ژن مختلف تولید می‌شود. در نتیجه در نهایت سه رشتہ پلی‌پپتیدی مختلف تولید می‌کند. پس می‌توان گفت ممکن است

گزینهٔ «۴»: پروتئین مهارکننده در نتیجهٔ اتصال به لاکتوز توانایی اتصال به اپراتور را از دست می‌دهد (نه را انداز).

(سینا تاری)

۴۰- گزینهٔ «۳»

در صورت عدم اتصال مهارکننده به اپراتور، مانع مقابل آنزیم رنابسپاراز برداشته می‌شود و این آنزیم می‌تواند از روی ژن رونویسی کند. رونویسی با باز شدن بخشی از ژن آغاز می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: با اتصال لاکتوز به مهارکننده و جدا شدن آن از اپراتور، رونویسی ژن افزایش می‌یابد، اما دقیق کنید که را انداز رونویسی نمی‌شود.

گزینهٔ «۲»: در زمان اتصال مهارکننده به اپراتور، آنزیم‌های تجزیه کننده لاکتوز تولید نخواهد شد.

گزینهٔ «۴»: دقیق کنید در صورت نبود گلوکز در محیط، قند لاکتوز مصرف می‌شود.

گزینهٔ «۳»: در ساختار دوم پروتئین، فقط پیوند هیدروژنی تشکیل می‌شود.

گزینهٔ «۴»: در ساختار پروتئین‌ها در بدن جانداران، حداقل ۲۰ نوع آمینواسید به کار می‌رود و در تنوع آمینواسیدها محدودیت وجود دارد. در ضمن توالی هر پروتئین به توالی ژن آن پروتئین وابسته است.

(ممدمودی روزبهان)

۳۶- گزینهٔ «۲»

ساختار سوم، ساختار سه‌بعدی پروتئین‌ها است و شروع تشکیل آن با نزدیک شدن گروه‌های R آب‌گریز آمینواسیدها به یکدیگر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: یکی از روش‌ها استفاده از پرتو X است.

گزینهٔ «۳»: بیشتر آنزیم‌ها پروتئینی هستند.

گزینهٔ «۴»: گلوبولین‌ها، پروتئین هستند.

۳۷- گزینهٔ «۳»

(سیده‌ورا طاهریان)

با تشکیل پیوندهای هیدروژنی، اشتراکی و یونی، ساختار سوم پروتئین ثابت شد. با وجود این نیروها پروتئین‌های دارای ساختار سوم، ثبات نسبی دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: با توجه به شکل‌های ۱۷ و ۲۰ فصل ۱ کتاب درسی، ممکن است یک ساختار صفحه‌ای بین دو ساختار مارپیچی قرار گرفته باشد.

گزینهٔ «۲»: ساختار صفحه‌ای همانند ساختار مارپیچی، بخشی از ساختار دوم است و نمی‌تواند مبنای تشکیل آن قرار گیرد.

گزینهٔ «۴»: ساختار اول با ایجاد پیوندهای پپتیدی بین آمینواسیدها شکل می‌گیرد. این پیوند در واقع نوعی پیوند اشتراکی است. با درنظر گرفتن ۲۰ نوع آمینواسید و این که محدودیتی در توالی آمینواسیدها در ساختار اول پروتئین‌ها وجود ندارد، پروتئین‌های حاصل می‌توانند بسیار متنوع باشند.

(امیررضا پاشاپور گلانه)

۴۱- گزینهٔ «۳»

سبزیجاتی با برگ سبز تیره منبع آهن و فولیک اسید هستند. تشریح گزینه‌های نادرست.

گزینهٔ «۱»: گوچه‌های سفید حاصل از یاخته‌های بنیادی میلوبیدی، می‌توانند دانه‌دار مانند ائوزینوفیل یا بدون دانه مانند مونوسیت‌ها باشند.

گزینهٔ «۲»: هورمون اریتروپویتین در هر شرایطی (از نظر میزان اکسیژن) در بدن ترشح می‌گردد، اما در شرایط کم‌مود اکسیژن، بر میزان ترشح این هورمون افزوده می‌گردد.

گزینهٔ «۴»: ویتامین B₁₂ بدن علاوه بر غذاهای جانوری، به مقداری در روده بزرگ نیز تولید می‌شود.

(سروش مرادی)

۴۲- گزینهٔ «۳»

در سامانهٔ گردش خون باز، قلب مایعی به نام همولنف را به حفره‌های بدن پمپ می‌کند. همولنف نقش‌های خون، لف و آب میان‌بافتی را بر عهده دارد. این جانوران مویرگ ندارند و همولنف مستقیماً به فضای بین یاخته‌های بدن وارد می‌شود و در مجاورت آن‌ها جریان می‌یابد. قلب لوله‌ای، همولنف را از طریق رگ‌ها به درون حفره‌های (سینوس‌ها) پمپ می‌کند. تبادل مواد بین یاخته‌ها و همولنف انجام شده و همولنف از طریق منفذ دریچه‌دار به قلب بر می‌گردد. نکتهٔ مهم این است که در این جانوران قلب در سطح پشتی بدن قرار دارد (نه سطح شکمی).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در بی‌مهرگانی مثل کرم‌های لوله‌ای، حفرهٔ عمومی بدن با مایعی پر می‌شود که از آن برای انتقال مواد استفاده می‌شود، کرم‌های لوله‌ای دارای لوله‌گوارش هستند.

گزینهٔ «۲»: در مرجانیان و کرم‌های پهنه آزادی مثل پلاناریا، کیسهٔ گوارشی وظیفهٔ گردش مواد در بدن را نیز بر عهده دارد، که فقط یک سوراخ برای ورود و خروج مواد دارد.

(علی کرامت)

۳۸- گزینهٔ «۳»

برخی از عوامل رونویسی به توالی افزاینده متصل می‌شوند. بررسی موارد:

(الف) برخی ژن‌های هسته ای توالی افزاینده ندارند.

(ب) عوامل رونویسی متصل به افزاینده با توالی راه انداز در تماس قرار نمی‌گیرد بلکه با عوامل رونویسی متصل به آن و آنزیم RNA پلیمراز در تماس است.

(ج) عوامل رونویسی متصل به افزاینده سبب تقویت رونویسی و در نتیجه افزایش مقدار و سرعت رونویسی می‌شوند.

(د) همهٔ این عوامل پروتئینی هستند؛ در نتیجه رونویسی از توالی ژنی مربوط به آن‌ها تحت کنترل توالی راه انداز خود قرار دارد.

(فاطمی زمانی)

۳۹- گزینهٔ «۲»

پروتئین‌های مهارکننده در هر دو حالت غیاب و حضور لاکتوز وجود داشته، در صورت عدم اتصال به لاکتوز، توانایی اتصال به اپراتور را دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: عوامل رونویسی و توالی افزاینده در یوکاریوت‌ها وجود دارد (نه پروکاریوت‌ها).

گزینهٔ «۳»: از بخش را انداز رونویسی صورت نمی‌گیرد.

در ارتباط با گزینه «۲» باید دقت کرد، یاخته‌های خونی سفید که در خون هستند، تبادلات خود را مستقیماً با خون انجام می‌دهند.

(سینا تاریری)

۴۷- گزینه «۳»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زینین که محرك ترشح آلدوسترون است، از دیواره سرخرگ آوران ترشح می‌شود.

گزینه «۲»: به طور معمول خون سرخرگ آوران و واپران روشن است و هموگلوبین آنها H^+ کمی را در خود دارد، زیرا بیشتر H^+ هموگلوبین درنتیجه فعالیت آنزیم کربنیک ایندراز در بافت‌ها ایجاد می‌شود که میزان اکسیژن کاهش یافته است.

گزینه «۴»: سرخرگ آوران پس از ایجاد شبکه مویرگی به سرخرگ واپران تبدیل می‌شود. سرخرگ‌ها در دیواره خود لایه پیوندی و ماهیچه‌ای زیادی دارند.

(سیدیوپریا طاهری‌پاریان)

۴۸- گزینه «۴»

دقت کنید در طی فرایند بازجذب، گلوکز و آمینواسید بازجذب می‌شوند؛ در نتیجه میزان گلوکز و آمینواسید ادرار کاهش یافته و میزان گلوکز و آمینواسید خوناب افزایش می‌یابد.

(پیمان رسولی)

۴۹- گزینه «۳»

مهره‌داران سیستم گردش خون بسته دارند و خون آنها تحت فشار است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه مهره‌داران کلیه دارند که ساختار متفاوت اما عملکرد مشابهی در میان آنها مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: مثانه دوزیستان و ماهی‌های آب شیرین محل ذخیره آب و یون هاست.

گزینه «۳»: حشرات سامانه دفعی متصل به روده به نام لوله‌های مالپیگی دارند و حشرات بی‌مهره محسوب می‌شوند.

گزینه «۴»: خزندگان، پرندگان و پستانداران که هر سه جزو مهره‌داران محسوب می‌شوند، پیچیده‌ترین شکل کلیه را دارند که متناسب با واپایش تعادل اسمزی مایعات بدن است.

(بهرام میرمیسی)

۵۰- گزینه «۴»

در طی انعکاس تخالیه ادرار، حجم ادرار در مثانه از حد معینی بیشتر است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید به دنبال تحریک گیرنده‌ها، پیام‌های حسی از طریق ریشه پشتی به نخاع می‌رود و انعکاس صورت می‌گیرد.

گزینه «۲»: دقت کنید برای این که ادرار از مثانه به میزراه وارد شود، باید انقباضات شدید تر شود (نه در زمان شروع).

گزینه «۳»: دقت کنید این دریچه حاصل چین خوردگی مخاط است و ماهیچه‌ای نیست.

گزینه «۴»: در اسفنج‌ها، سامانه گردش آب وجود دارد، در این جانوران آب از محیط بیرون از طریق سوراخ‌های دیواره به حفره‌هایی وارد، و پس از آن از سوراخ یا سوراخ‌های بزرگ‌تری خارج می‌شود.

(پیمان رسولی)

۴۳- گزینه «۲»

عبارت‌های «الف»، «د» و «ه» صحیح‌اند. هورمون اریتروپویتین توسط گروه ویژه‌ای از یاخته‌های کبد و کلیه به درون خون ترشح می‌شود و بر روی مغز استخوان اثر می‌گذارد تا سرعت تولید گویچه‌های قرمز را زیاد کند. این هورمون به طور طبیعی به مقدار کم ترشح می‌شود تا کاهش معمولی تعداد گویچه‌های قرمز را جبران کند. اما هنگام کاهش مقدار اکسیژن خون، این هورمون به طور معنی‌داری افزایش می‌یابد که این حالت، در کم‌خونی، بیماری‌های تنفسی و قلبی، ورزش‌های طولانی مدت و یا قرارگرفتن در ارتفاعات ممکن است رخ دهد.

(علیرضا آروین)

۴۴- گزینه «۴»

در دستگاه گردش خون جانورانی که سامانه گردش خون بسته دارند، سه نوع رگ خونی (سیاهرگ، سرخرگ و مویرگ) در شبکه‌ای مرتبط به هم وجود دارد. همه مهره‌داران و کرم‌های حلقوی سامانه گردش خون بسته دارند. در این جانوران، مویرگ‌ها در کنار یاخته‌ها، تبادل مواد غذایی، دفعی و گازها را انجام می‌دهند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جدایی کامل بطن‌ها در پرندگان و پستانداران و برخی از خزندگان مثل کروکودل‌ها رخ می‌دهد.

گزینه «۲»: قلب در مهره‌داران حداقل دارای دو حفره است اما در کرم خاکی، قلب فاقد حفره می‌باشد.

گزینه «۳»: گردش خون در مهره‌داران به صورت ساده و یا مضاعف است.

(مسیمین کرمن)

۴۵- گزینه «۴»

در فرایند انعقاد خون ترومیین از شکسته شدن یکی از پروتونی‌های خون به نام پروترومیین به وجود می‌آید. این عمل تحت تأثیر آنزیم پروترومییناز صورت می‌گیرد که از بافت‌ها و گرددهای آسیب دیده آزاد می‌شود. دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجود ویتامین K (نه یون K^+) و کلسیم برای انجام کامل روند انعقاد خون لازم است.

گزینه «۲»: ترومیین از شکسته شدن پروترومیین خون ایجاد می‌شود، اما خود به مولکول دیگری تبدیل نمی‌شود.

گزینه «۳»: فیبرینوژن محلول در خون، تحت تأثیر ماده‌ای به نام ترومیین به رشته‌های فیبرین تبدیل می‌شود که گویچه‌های قرمز را به دام اندخته و تشکیل لخته می‌دهد.

(بهرام میرمیسی)

۴۶- گزینه «۴»

دستگاه گردش خون اختصاصی به دو نوع سامانه گردش باز و بسته مشاهده می‌شود.

در حشرات و کرم خاکی قلب (های) لوله‌ای مشاهده می‌شود که در هر دو در محل اتصال رگ به قلب‌ها دریچه مشاهده می‌شود.

مورد ج) ترشح در بیشتر موارد به صورت فعل است.
مورد د) دقت کنید برخی مواد مثل یون پتاسیم در پی اثر آنزیم بر پیش ماده تولید نشده‌اند.

(ممدرضا راشمندی)

۵۶- گزینه «۳»
خونی که به کبد وارد می‌شود از دو رگ مختلف منشأ می‌گیرد: ۱- سیاهرگ باب کبدی ۲- سرخرگ منشأ گرفته از آئورت که به کبد خون رسانی می‌کند. این سرخرگ دارای اکسیژن زیاد و دی اکسید کربن کمتر است.

(مسن محمدنشایر)

۵۷- گزینه «۲»
اگر به شکل ۱۲ فصل ۵ نگاه کنید، می‌بینید که ضخامت میزانی در بخش‌های ابتدایی (نردیک کلیه) بیشتر از قسمت‌های انتهایی است.

(علی پناهی شایق)

۵۸- گزینه «۱»
دقت کنید همه جانوران، برای مبادله گازهای تنفسی به محیط مرطوب احتیاج دارند، درواقع گازهای تنفسی به صورت محلول مبادله می‌شوند. پس در صورت سوال در مورد همه مهره‌داران دفع ادارار صورت می‌گیرد که در برخی صحیح است. در همه مهره‌داران دفع ادارار صورت می‌گیرد که در برخی رقیق و در برخی غلیظ می‌باشد اما در هر کدام دفع نمک به صورت محلول مشاهده می‌شود.

(علیرضا آروین)

۵۹- گزینه «۴»
حشرات بی‌مهره‌اند و اوریک اسید را از طریق روده دفع می‌کنند. همه حشرات دارای تنفس نایدیسی هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: کرم‌های حلقوی، (نظیر کرم خاکی) دارای دستگاه گردش خون بسته‌اند. اما دقت کنید که بیشتر کرم‌های حلقوی متانفریدی دارند، نه همه آن‌ها.
گزینه «۲»: خزندگان، پرندگان و پستانداران پیچیده‌ترین شکل کلیه را دارند اما فقط برخی خزندگان و پرندگان دریایی و بیابانی می‌توانند نمک اضافه را از طریق غدد نمکی نزدیک چشم یا زبان، به صورت قطره‌های غلیظ دفع کنند.

گزینه «۳»: دوزیستان گروهی از مهره‌داران هستند که می‌توانند آب را از طریق مثانه بازجذب کنند. کلیه دوزیستان مشابه ماهیان آب شیرین است.

(سینا نادری)

۶۰- گزینه «۳»
بیشتر کرم‌های حلقوی در هر حلقة بدن خود یک جفت متانفریدی دارند و در انتهای هر متانفریدی یک مثانه وجود دارد. اما پرندگان، خزندگان و پستانداران تنها یک مثانه دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: در کوسه‌ها غدد راست روده‌ای محلول بسیار غلیظ سدیم کلرید را به روده ترشح می‌کنند.

گزینه «۲»: در پلاناریا بیشتر نیتروژن از طریق سطح بدن دفع می‌شود، نه سامانه دفعی پروتونفریدی.

گزینه «۴»: در برخی از خزندگان و برخی از پرندگان، غدد نمکی توانایی دفع محلول نمکی غلیظ را دارند. در کوسه‌ماهی‌ها و سفرمه‌ماهی‌ها نیز غدد راست روده‌ای محلول بسیار غلیظ سدیم کلرید را به روده ترشح می‌کنند.

(سینا نادری)

۵۱- گزینه «۴»

همه موارد صحیح است. بررسی موارد:

(الف) در گردیزه‌های مجاور مرکز، بخشی از شبکه دوم مویرگی در مرکز کلیه واقع شده است.

(ب) تراوش به مصرف انرژی زیستی نیاز ندارد. تبادل مواد در شبکه دوم مویرگی می‌تواند فعل یا غیرفعال باشد.

(ج) شبکه اول مویرگی (گلومرول) بین دو سرخرگ آوران و واپران قرار دارد.

(د) در گلومرول تنها تراوش (تبادل در یک جهت) و در شبکه دوم مویرگی ترشح و بازجذب (تبادل دوطرفه) وجود دارد.

۵۲- گزینه «۱»

خزندگان، پرندگان و پستانداران، پیچیده‌ترین کلیه را دارند که در گروهی از خزندگان جدایی بطنی مشاهده نمی‌شود. پس جمله سوال نادرست است.

ماهی قرمز جزء ماهیان آب شیرین است. مثانه در ماهیان آب شیرین همانند دوزیستان محل ذخیره آب و یون‌ها است.

(امیرضا پاشاپوریکانه)

۵۳- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید نقرس در اثر رسوب اوریک اسید در مفاصل است.

گزینه «۲»: رنین نوعی آنزیم است و هورمون نیست.

گزینه «۳»: دقت کنید در اثر تحریک گیرنده‌های اسمزی، دو اتفاق رخ می‌دهد: تحریک مرکز تشنجی و ترشح هورمون ضدادراری از غده زیرمغزی پسین.

گزینه «۴»: افزایش آلبومین خوناب، باعث افزایش فشار اسمزی خوناب می‌شود؛ در نتیجه احتمال ادم کاهش می‌یابد.

(علی کرامت)

۵۴- گزینه «۴»

هم یاخته‌های دستگاه اینمنی و هم دندنه‌ها هردو در حفاظت از کلیه، کبد و طحال نقش دارند. همه این‌ها دارای یاخته‌های متعلق به بافت پیوندی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید مطابق شکل ۲ صفحه ۸۱، کپسول کلیه در حفاظت از غده‌های فوق کلیه نقشی ندارد. (توجه: طبق اصلاحیه کتاب درسی چاپ ۹۵ کلمه آنتیوتانسینوژن صحیح است).

گزینه «۲»: دقت کنید دیابت سبب کاهش مقدار چربی و کاهش بافت چربی ممکن است باعث افتادگی کلیه‌ها شود.

گزینه «۳»: در کلیه علاوه بر کپسول کلیه، یاخته‌های اینمنی مانند ماکروفاز وجود دارد که در حفاظت از کلیه نقش دارد. این یاخته‌ها توانایی ترشح کلائز ندارند.

(علی کرامت)

۵۵- گزینه «۴»

مورد (الف) برخی مواد از خود یاخته‌های گردیزه ترشح می‌شوند.

مورد (ب) براساس متن کتاب درسی در صفحه ۹۴ زیست‌شناسی دهم، فرایندی‌های بازجذب و ترشح ترکیب مایع تراوش شده را هنگام عبور از

لوله‌های کلیوی و مجرای جمع کننده تغییر می‌دهد. پس در مجرای جمع کننده و نفرون‌ها ترشح صورت می‌گیرد.

$$v_B = \frac{-4 - (-9)}{1 - 0} = 5 \frac{m}{s} \quad \frac{x_B = v_B t + x_0}{x_B = -9m} \rightarrow x_B = 5t - 9$$

$$\vec{r}_A = -2\vec{r}_B \frac{x_A = -3t + 4}{x_B = 5t - 9} \rightarrow -3t + 4 = -2(5t - 9)$$

$$\Rightarrow 7t = 14 \Rightarrow t = 2s \Rightarrow \begin{cases} x_A = -4m \\ x_B = 1m \end{cases} \Rightarrow |x_B - x_A| = 5m$$

(محمد اسری)

۶۷ - گزینه «۱»

$$v = \frac{x_2 - x_1}{t_2 - t_1} = \frac{13 - (-5)}{5 - 2} = 6 \frac{m}{s}$$

$$x = vt + x_0 \frac{s}{t = 4s} \rightarrow x - x_0 = 6 \times 4 = 24m$$

(هوشگ غلام عابدی)

۶۸ - گزینه «۴»

با توجه به این که در ۵ ثانیه اول، سرعت ثانویه از سرعت اولیه کمتر است، پس شتاب متوسط در ۵ ثانیه اول منفی است. یعنی:

$$a_{av} = \frac{v_2 - v_1}{\Delta t} \Rightarrow \frac{-4}{10} = \frac{0 - v_1}{5} \Rightarrow v_1 = 2 \frac{m}{s}$$

حال باید سرعت را در لحظه $t = 4s$ بیابیم، با توجه به این که در بازه $t = 3s$ تا

$$(a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{0 - 4}{5 - 3} = -2 \frac{m}{s^2}) \text{ حرکت با شتاب ثابت } t = 5s$$

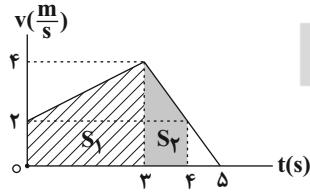
داریم:

$$(t_1 = 3s, t_2 = 5s) v = at + v_0 \frac{m}{s} \rightarrow v = (-2 \times 1) + 4 = 2 \frac{m}{s}$$

مساحت زیر نمودار $v(t)$ در بازه $(0, 4s)$ جایه‌جایی متحرك را در این بازه به ما می‌دهد.

$$S_1 = \frac{(4+2) \times 3}{2} = 9m, S_2 = \frac{(2+4) \times 1}{2} = 3m$$

$$\Rightarrow v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{\Delta x = S_1 + S_2}{\Delta t} \rightarrow v_{av} = \frac{12}{4} = 3 \frac{m}{s}$$

(فرشید رسولی)

۶۹ - گزینه «۲»

برای بدست آوردن تندی متحرك در لحظه $t = 35s$ نیاز به دانستن شتاب و سرعت اولیه حرکت داریم.

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0 \Rightarrow 0 = \frac{1}{2}a(35)^2 + v_0 \times 35 + 350$$

$$\Rightarrow \frac{35}{2}a + v_0 = -10 \quad (1)$$

با توجه به نمودار می‌توان گفت در لحظه $s = 30s$ متحرك از نقطه شروع

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \Rightarrow 0 = \frac{1}{2}a \times 30^2 + 30v_0 \quad \text{حرکت می‌گذرد. بنابراین:}$$

۶۱ - گزینه «۳»

(ابوالفضل قلقی)

چون جهت حرکت متحرك ثابت است، با توجه به رابطه شتاب متوسط، اگر تندی جسم افزایش یابد، شتاب در جهت سرعت است و اگر تندی جسم کاهش یابد شتاب در خلاف جهت سرعت متحرك است. در بازه زمانی t_1 تا t_2 ، تندی جسم افزایش یافته، بنابراین شتاب هم جهت با سرعت (به سمت راست) و در بازه زمانی t_3 تا t_4 تندی متحرك کاهش یافته، پس شتاب در خلاف جهت سرعت (به سمت چپ) است.

۶۲ - گزینه «۳»

مطلوب نمودار داریم:

$$a_{t=1s} = \frac{16 - 0}{10 - 6} = 4 \frac{m}{s^2}$$

$$(a_{av})_{1s-12s} = \frac{v_{t=12s} - v_{t=5s}}{12 - 5} = \frac{v_{t=12s} - 8}{7}$$

$$a_{t=1s} = (a_{av})_{1s-12s} = 4 \frac{m}{s^2} \rightarrow 4 = \frac{v_{t=12s} - 8}{7} \Rightarrow v_{t=12s} = 36 \frac{m}{s}$$

دو ثانیه ششم یعنی بازه زمانی بین لحظات $t_2 = 12s$ تا $t_1 = 10s$

$$(a_{av})_{10s-12s} = \frac{36 - 16}{12 - 10} = 10 \frac{m}{s^2}$$

(هوشگ غلام عابدی)

۶۳ - گزینه «۴»

اگر نمودار سرعت - زمان متحرك باشد، در بازه صفر تا t_1 و t_2 تا t_3 حرکت با سرعت ثابت و در بازه زمانی t_1 تا t_2 حرکت با شتاب ثابت و تندشونده و در بازه زمانی t_3 تا t_4 حرکت با شتاب ثابت و کندشونده و در کل بازه زمانی t_0 تا t_4 حرکت در جهت محور X بوده است.

اگر نمودار مکان - زمان متحرك، باشد در بازه زمانی صفر تا t_1 و t_2 تا t_3 متحرك ساکن بوده و در بازه زمانی t_1 تا t_2 حرکت با سرعت ثابت و درجهت محور X و در بازه زمانی t_3 تا t_4 حرکت با سرعت ثابت و در خلاف جهت محور X است.

۶۴ - گزینه «۲»

(امیر رضا صدری یکتا)

سرعت برابر با شیب خط مماس بر نمودار مکان - زمان است. در لحظه t_4 سرعت منفی و در لحظه t_4 سرعت مثبت است و بنابراین در این بازه زمانی شتاب متوسط مثبت و درجهت محور x ها است.

۶۵ - گزینه «۱»

(شهرام احمدی دارانی)

مسافت طی شده برابر با مجموع اندازه جایه‌جایی‌های متحرك در بازه‌های زمانی است که جهت حرکت متحرك تغییر نمی‌کند.

$$\ell = 16 + (24 - (-16)) + 24 = 80m$$

۶۶ - گزینه «۲»

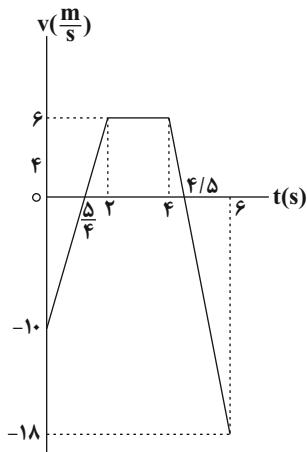
(اسماعیل امامی)

$$v_A = \frac{1 - 4}{1 - 0} = -3 \frac{m}{s} \quad \frac{x_A = v_A t + x_0}{x_0 = 4m} \rightarrow x_A = -3t + 4$$

$$v_{t=6s} = 6 - 24 = -18 \frac{m}{s}$$

$$\text{مدت زمان تندشونده} = (2 - \frac{\Delta}{\alpha}) + (6 - \frac{4}{\alpha}) = \frac{9}{\alpha} s = 2 / 25s$$

(سیدعلی میرنوری)

راه اول: با توجه به این که شتاب حرکت منفی و سرعت اولیه متوجه برابر با $\frac{m}{s}$ است، بنابراین در لحظه‌ای که تندی $14 \frac{m}{s}$ است، سرعت برابر با $-14 \frac{m}{s}$ است:

$$x = -\frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0 \rightarrow \begin{cases} \frac{1}{2}a = -4 \Rightarrow a = -8 \frac{m}{s^2} \\ v_0 = 2 \frac{m}{s} \end{cases}$$

$$v = at + v_0 \rightarrow -14 = -8t + 2 \Rightarrow t = 2s$$

$$a = -8 \frac{m}{s^2}$$

$$\Rightarrow x = -4 \times 2^2 + 2 \times 2 + 1 = -11m$$

راه دوم:

با استفاده از معادله سرعت - جابه‌جایی داریم:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \rightarrow (14)^2 - 2^2 = 2 \times (-8)\Delta x$$

$$v_0 = 2 \frac{m}{s}$$

$$\Rightarrow \Delta x = -\frac{14^2 - 2^2}{16} = -12m$$

$$\frac{x_0 = 1m}{\Delta x = x - x_0} \rightarrow -12 = x - 1 \Rightarrow x = -11m$$

(مهدی میراب زاده)

$$x_A = \frac{1}{2}a_A t^2 + v_{0A} t + x_{0A} \rightarrow x_A = \frac{1}{2}a_A t^2 + v_{0A} t$$

$$x_B = \frac{1}{2}a_B t^2 + v_{0B} t + x_{0B} \rightarrow x_B = \frac{1}{2}a_B t^2 + v_{0B} t$$

$$\frac{v_{0A} = v_{0B}}{x_A - x_B = \frac{1}{2}(a_A - a_B)t^2}$$

گزینه ۱

راه حل اول:

$$\Rightarrow 16a + v_0 = 0 \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow a = -4 \frac{m}{s^2}$$

$$\Rightarrow 16(-4) + v_0 = 0 \Rightarrow v_0 = 64 \frac{m}{s}$$

$$v = at + v_0 = -4(25) + 64 = -140 + 64 = -76 \frac{m}{s}$$

(شهرام احمدی‌دانی)

گزینه ۲

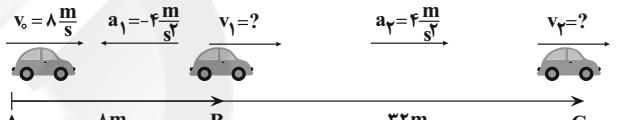
سطح محصور بین نمودار $v-t$ و محور t جابه‌جایی متوجه را نشان می‌دهد. از طرفی چون جهت حرکت متوجه در ۸ ثانیه اول حرکت تغییر نکرده است، پس مسافت طی شده در این مدت با جابه‌جایی برابر است.

$$\frac{(v_{av})_{t=8}}{(v_{av})_{t=4}} = \frac{S_{4s-8s}}{S_{0-4s}} = \frac{\frac{(4+2)v}{2}}{\frac{4 \times v}{2}} = \frac{3}{2}$$

(مرتضی یوسفی‌نیا)

گزینه ۳

حرکت متوجه مطابق شکل زیر است:

ابتدا معادله سرعت جابه‌جایی را برای مسیر AB می‌نویسیم و v_1 را بدست:

$$v_1^2 - v_0^2 = 2a_1 \Delta x_1 \Rightarrow v_1^2 - 2^2 = 2(-4)(8)$$

$$\Rightarrow v_1 = 0$$

همین کار را برای مسیر BC انجام می‌دهیم:

$$v_2^2 - v_1^2 = 2a_2 \Delta x_2 \Rightarrow v_2^2 = 2(4)(32) \Rightarrow v_2 = 16 \frac{m}{s}$$

از آن جایی که فقط در مسیر BC حرکت تندشونده است، داریم:

$$v_{av} = \frac{v_1 + v_2}{2} = \frac{0 + 16}{2} = 8 \frac{m}{s}$$

(محمدعلی عباسی)

گزینه ۴

مساحت محصور بین نمودار شتاب - زمان و محور زمان برابر با تغییرات سرعت

$$v_{t=2s} = v_0 + S_1 \rightarrow v_{t=2s} = 6 \frac{m}{s}$$

$$v_0 = -10 \frac{m}{s}$$

$$\text{است.}$$

$$0 \leq t \leq 2s \rightarrow v = at + v_0 \rightarrow v = 8t - 10 \rightarrow t = \frac{5}{4}s$$

$$2s < t \leq 4s \rightarrow v = v_{t=2s} = 6 \frac{m}{s}$$

$$4s < t \leq 6s \rightarrow v = a(t-4) + v_0 \rightarrow v = -12(t-4) + 6$$

$$\frac{v=0}{t=5/4s}$$

$$v_{t=6s} = v_{t=4s} = 6 \frac{m}{s}$$

$$v_{t=6s} = v_{t=6s} + S_2 \rightarrow v_{t=6s} = 6 + \frac{-24}{2} = -6 \frac{m}{s}$$

$$\Delta x_n = \Delta x_1 + (n-1)aT^2$$

$$A: \Delta x_4 = \Delta x_1 + 3a_A T^2 - \frac{\Delta x_4 - 4m}{\Delta x_1 - 2m} \rightarrow 3a_A T^2 = 20m \quad (1)$$

$$B: \Delta x_4 = \Delta x_1 + 3a_B T^2 - \frac{\Delta x_4 - 15m}{\Delta x_1 - 4m} \rightarrow 3a_B T^2 = 25m \quad (2)$$

$$(1) \Rightarrow \frac{a_A}{a_B} = \frac{20}{25} = \frac{4}{5}$$

(بخار کامران)

گزینه ۷۸

$$4s \leq t \leq 6s$$

$$v_{av} = \frac{v_1 + v_2}{2} \quad v_1 = at_1, v_2 = at_2 \rightarrow v_{av} = \frac{a(t_1 + t_2)}{2}$$

$$\frac{t_1 = 3s, t_2 = 6s}{a = 4 \frac{m}{s^2}} \rightarrow v_{av} = \frac{4 \times (3+6)}{2} = 18 \frac{m}{s}$$

(امیرحسین برادران)

گزینه ۷۹

زمانی که سرعت و شتاب هم جهت باشند، اندازه سرعت افزایش می‌یابد. چون در ابتدا متحرک درجهت مثبت محور x ها در حال حرکت است، بنابراین اگر شتاب مثبت باشد بر اندازه سرعت متحرک افزوده می‌شود و اگر شتاب منفی باشد، اندازه سرعت حرکت متحرک کاهش می‌یابد.

در گزینه ۱۱: در حالی که شتاب مثبت است سرعت متحرک صفر شده است اما از آن جا سرعت اولیه متحرک مثبت بوده بنابراین نمی‌تواند سرعت متحرک صفر گردد.

در گزینه ۲۲: ابتدا شتاب منفی است و سرعت متحرک به صفر می‌رسد و سپس شتاب مثبت می‌شود و بایستی متحرک با سرعت مثبت و تندشونده از

حال سکون شروع به حرکت کند. (نادرستی گزینه ۲۲)

در گزینه ۳۳: با توجه به این که شتاب همواره مثبت است، بایستی حرکت متحرک پیوسته تندشونده باشد و لذا سرعت متحرک نبایستی صفر گردد. در گزینه ۴۴: شتاب متحرک همواره منفی است. در ابتدا سرعت متحرک صفر می‌شود و سپس با تغییر اندازه شتاب در جهت منفی اندازه سرعت افزایش می‌یابد.

(فرشید رسولی)

گزینه ۸۰

با توجه به معادله مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \quad \frac{v_0 = 20 \frac{m}{s}}{a = -4 \frac{m}{s^2}, t = 3s} \rightarrow \Delta x = \frac{-1}{2} \times 4 \times 3^2 + 20 \times 3$$

$$\Rightarrow \Delta x = 42m \Rightarrow 42i(m)$$

فیزیک ۱

(امیرحسین برادران)

گزینه ۸۱

نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌های آب سبب می‌شود تا ماهی بتواند از آن به عنوان وسیله‌ای جهت شکار استفاده کند.

$$\frac{t=4s}{x_A = 4 \cdot m, x_B = 12m} \rightarrow 28 = \frac{1}{2}(a_A - a_B) \times 4^2$$

$$\Rightarrow a_A - a_B = \frac{56}{16} = \frac{7}{2} \frac{m}{s^2}$$

$$\vec{v}_A = \vec{a}_A t + \vec{v}_0 A$$

$$\vec{v}_B = \vec{a}_B t + \vec{v}_0 B$$

$$\vec{v}_0 A = \vec{v}_0 B \rightarrow \vec{v}_B - \vec{v}_A = (\vec{a}_B - \vec{a}_A)t$$

$$\frac{a_B - a_A = \frac{-7}{2} \frac{m}{s^2}}{28 = \frac{-7}{2} \times 4^2 i = -14i \left(\frac{m}{s}\right)}$$

راه حل دوم: با توجه به رابطه سرعت متوسط در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$\frac{v_A + v_0 A}{2} = \frac{\Delta x_A}{\Delta t_A} = \frac{\Delta t_A = 4s}{\Delta x_A = 4 \cdot m} \rightarrow v_A + v_0 A = 20 \frac{m}{s}$$

$$\frac{v_B + v_0 B}{2} = \frac{\Delta x_B}{\Delta t_B} = \frac{\Delta t_B = 4s}{\Delta x_B = 12m} \rightarrow v_B + v_0 B = 6 \frac{m}{s}$$

$$\frac{v_0 A = v_0 B}{v_A - v_B = 14 \frac{m}{s}}$$

$$\Rightarrow \vec{v}_B - \vec{v}_A = -14i \left(\frac{m}{s}\right)$$

(امیرحسین برادران)

گزینه ۷۵

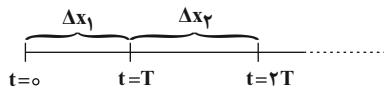
از آن جا که تندی متوسط و بزرگی سرعت متوسط با یکدیگر برابر نیستند، بنابراین جهت حرکت متحرک تغییر می‌کند. در حرکت با شتاب ثابت اگر متحرک تغییر جهت دهد ابتدا نوع حرکت متحرک کندشونده است و سپس تندشونده می‌شود.

(ابوالفضل قالقی)

گزینه ۷۶

چون نمودار مکان - زمان به صورت سهمی است، بنابراین حرکت با شتاب ثابت است، از طرفی با توجه به شکل شیب خط مماس بر نمودار ابتدا منفی و اندازه آن در حال کم شدن می‌باشد. بنابراین شتاب حرکت متحرک ثابت و مثبت است و لذا نمودار سرعت - زمان به صورت خط راست با شیب مثبت است و از آن جا که شیب خط مماس بر نمودار مکان - زمان در مبدأ زمان منفی است، بنابراین سرعت اولیه متحرک منفی است و لذا نمودار سرعت - زمان آن مطابق گزینه ۳ است.

(امیرحسین برادران)

گزینه ۷۷

با استفاده از رابطه سرعت متوسط متحرک داریم:

$$\frac{v_0 + v_0 + aT}{2} = \frac{\Delta x_1}{T} \Rightarrow \Delta x_1 = v_0 T + \frac{aT^2}{2}$$

$$\frac{v_0 + aT + v_0 + 2aT}{2} = \frac{\Delta x_2}{T}$$

$$\Rightarrow \Delta x_2 = v_0 T + \frac{aT^2}{2} + aT^2 = \Delta x_1 + aT^2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{P'}{P} = \frac{(\rho gh + \rho gh_1) + \gamma \rho gh_1}{\rho gh + \rho gh_1} = 1 + \frac{\gamma \rho gh_1}{\rho gh + \rho gh_1} > 1 \\ \frac{P'}{P} = \frac{(\rho gh + \rho gh_1) - \gamma \rho gh}{\rho gh + \rho gh_1} = 1 - \frac{\gamma \rho gh}{\rho gh + \rho gh_1} < 1 \end{cases}$$

(میثم (شتیان)

فشارسنج، فشار پیمانهای مخزن گاز یعنی $P_0 - \text{گاز} P$ را نمایش می‌دهد. اگر برای دو نقطه A و B فشار را بنویسیم، داریم:

$$P_A = P_0 + \rho_1 gh_1$$

$$P_B = P_0 + \rho_2 gh_2$$

$$\underline{P_A = P_B} \rightarrow P_0 + \rho_1 gh_1 = P_0 + \rho_2 gh_2$$

$$\Rightarrow \frac{\text{گاز}}{\text{پیمانهای}} = \rho_2 gh_2 - \rho_1 gh_1$$

$$\Rightarrow 1800 = (3 \times 10^3 \times 10 \times h_2) - (10 \times 10^3 \times 10 \times h_1)$$

$$\Rightarrow 30 \cdot h_2 - 10 \cdot h_1 = 18 \Rightarrow 1/5 h_2 - 1/4 h_1 = 9 \times 10^{-2} \text{ (m)}$$

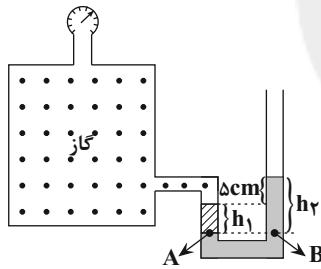
$$\Rightarrow 1/5 h_2 - 1/4 h_1 = 9 \text{ (cm)} \quad (1)$$

از طرفی طبق شکل می‌توان نوشت:

$$h_2 - h_1 = \Delta \text{cm} \quad (2)$$

با حل دو معادله (1) و (2) داریم: $h_2 = \frac{15}{11} \text{ cm}$ و $h_1 = \frac{15}{11} \text{ cm}$. در نتیجه:

$$\frac{h_2}{h_1} = \frac{15}{11} = \frac{14}{3}$$

(حسین ناصمی)

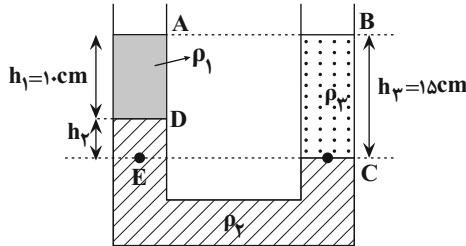
فشار در نقاط همتراز یک مایع ساکن با هم برابرند. بنابراین:

$$P_E = P_C \Rightarrow \rho_1 gh_1 + \rho_2 gh_2 = \rho_3 gh_3$$

$$\Rightarrow \rho_1 h_1 + \rho_2 h_2 = \rho_3 h_3$$

$$\Rightarrow \rho_1 \times 10 + \rho_2 \times 5 = \rho_3 \times 15$$

$$\Rightarrow 2\rho_1 + \rho_2 = 3\rho_3$$

(امیرحسین برادران)

اگر مایع A در شاخه سمت راست به اندازه x پایین بیاید مایع A در شاخه سمت چپ به اندازه $4x$ بالا می‌رود. زیرا:

$$V_1 = V_2 \Rightarrow A_1 x = A_2 x' \xrightarrow{\frac{A=\pi r^2}{r_1=r_2}} x' = 4x$$

(سیاوش خوارسی)

علت پخش شدن آب بر روی سطح شیشه تمیز آن است که نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌های آب کمتر از نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های آب و شیشه است.

«۳- گزینه» ۸۲

(امیرحسین برادران)

ویژگی‌های فیزیکی نانو لایه‌ها، همانند نانو ذره‌ها تغییر قابل توجهی دارند.

«۱- گزینه» ۸۴

$$P = \rho gh + P_0 \Rightarrow (P_0 + 0 / \lambda P_0) = \rho gh + P_0$$

$$\Rightarrow 1 / \lambda P_0 - P_0 = \rho gh$$

$$\Rightarrow 0 / \lambda \times 10^5 = 10^3 \times 10 \text{ h}$$

$$\Rightarrow h = \lambda m$$

(امیررضا صدریکتا)

$$P = P_0 - \bar{\rho}gh$$

$$P = 10^5 - 1 \times 10 \times 2000 = 100 \times 10^3 - 20 \times 10^3 = 80 \times 10^3 \text{ Pa}$$

$$F = PA = 80 \times 10^3 \times 3 \times (0 / 5)^2$$

$$F = 8 \times 10^4 \times 3 \times 0 / 25 = 6 \times 10^4 \text{ N}$$

«۲- گزینه» ۸۵

فشار هوا در ارتفاع h از سطح دریا:

$$P = P_0 - \bar{\rho}gh$$

$$P = 10^5 - 1 \times 10 \times 2000 = 100 \times 10^3 - 20 \times 10^3 = 80 \times 10^3 \text{ Pa}$$

$$F = PA = 80 \times 10^3 \times 3 \times (0 / 5)^2$$

$$F = 8 \times 10^4 \times 3 \times 0 / 25 = 6 \times 10^4 \text{ N}$$

(سیاوش خوارسی)

طبق رابطه $F = mg$ نیروی وارد از طرف مایع به کف ظرف برابر وزن مایع است که در دو حالت یکسان است. در مورد فشار، از آن جا که حجم مایع انتقال داده شده ثابت است، در ظرف دوم که قاعده آن $\frac{1}{9}$ برابر ظرف اول است، ارتفاع مایع $\frac{1}{9}$ برابر ظرف اول است.

$$V_2 = V_1 \Rightarrow A_2 h_2 = A_1 h_1 \Rightarrow 1 A_1 h_2 = A_1 h_1 \Rightarrow h_2 = \frac{1}{9} h_1$$

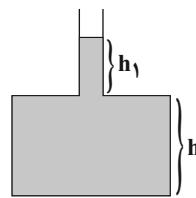
$$h_2 = \frac{1}{9} h_1 \Rightarrow P_2 = \frac{1}{9} P_1$$

(محمد رضا هسین نژادی)

باید دقت کنیم که ابتدا فشار وارد بر کف ظرف از طرف مایع برابر است با:

$$P = \rho gh + \rho gh_1$$

حال وقتی مساحت قسمت باریک $\frac{1}{3}$ برابر شود، آن گاه: $\frac{1}{3}$ برابر $\frac{1}{3}$ برابر

بنابراین فشار جدید وارد بر کف ظرف برابر است با:

$$P' = \rho gh + \gamma \rho gh_1$$

$$\frac{P'}{P} = \frac{\rho gh + \gamma \rho gh_1}{\rho gh + \rho gh_1}$$

«۳- گزینه» ۸۷

اختلاف پتانسیل دو سر مولد از رابطه $V = -RI + \epsilon$ محاسبه می‌شود. با افزایش I , مقدار V کاهش می‌یابد.

(فرشید رسولی)

«۹۳- گزینه ۱»

مقادیری که روی لامپ نوشته شده، مقادیر اسمی هستند.

$$E = P' \cdot t$$

$$96 \times 10^3 = P' \times 25 \times 60 \Rightarrow P' = 64W$$

$$P = \frac{V^2}{R} \Rightarrow P' = \left(\frac{V'}{V}\right)^2 \Rightarrow \frac{64}{100} = \left(\frac{V'}{200}\right)^2$$

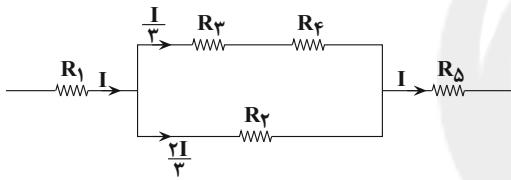
$$\frac{V'}{200} = \frac{V'}{20} \Rightarrow V' = 160V$$

$$\frac{\Delta V}{V} \times 100 = \frac{160 - 200}{200} \times 100 = -20\%$$

(سیده‌الله میری)

«۹۴- گزینه ۲»

در مدار سؤال بیشترین جریان از R_1 و R_5 می‌گذرد. اگر این دو مقاومت اسیب نبینند، هیچ مقاومت دیگری آسیب نمی‌بیند. بنابراین بیشترین توان را برای این دو مقاومت در نظر می‌گیریم:

$$P_1 = P_5 = RI^2 = 54W$$

$$P_T = P_1 + P_2 + P_3 + P_4 + P_5$$

$$\Rightarrow P_T = RI^2 + \frac{4}{9}RI^2 + \frac{1}{9}RI^2 + \frac{1}{9}RI^2 + RI^2$$

$$\Rightarrow P_T = \frac{24}{9}RI^2 = \frac{24}{9} \times 54 = 144W$$

(عباس اصغری)

«۹۵- گزینه ۳»

با توجه به این که توان مصرفی لامپ برابر توان اسمی است، بنابراین ولتاژ دو سر آن نیز برابر ولتاژ اسمی یعنی ۱۲ ولت خواهد بود. بنابراین مقاومت الکتریکی و جریان عبوری از لامپ برابر است با:

$$P = \frac{V^2}{R} \Rightarrow R = \frac{V^2}{P} = \frac{144}{72/2} = 20\Omega$$

حال جریان عبوری از مدار را محاسبه می‌کنیم:

$$I = \frac{V}{R} = \frac{12}{20} = 0.6A$$

نیروی حرکت مولد برابر خواهد بود با:

$$\Rightarrow \epsilon = (20+2) \times 0.6 = 13.2V$$

(غافریق مردانی)

«۹۶- گزینه ۴»

$$R_{12} = R_1 + R_2 = 2 + 4 = 6\Omega$$

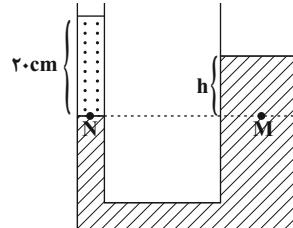
$$V_{12} = V_3 \Rightarrow R_{12}I_{12} = R_3I_3 \Rightarrow 6I_{12} = 3 \times 2 \Rightarrow I_{12} = 1A$$

$$\Rightarrow I_1 = I_2 = 1A, I_4 = I_{12} + I_3 = 1 + 2 = 3A$$

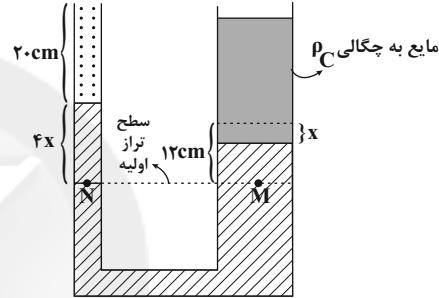
ابتدا اختلاف ارتفاع مایع A را در دو طرف لوله پیش از ریختن مایع C

$$P_N = P_M \Rightarrow P_0 + \rho_B gh_B = P_0 + \rho_A gh_A \quad \text{به دست می‌آوریم:}$$

$$\frac{h_B = 20\text{cm}}{\rho_B = 3 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, \rho_A = 5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}} \Rightarrow 3 \times 20 = 5 \times h_A \Rightarrow h_A = 12\text{cm}$$

اکنون بعد از ریختن مایع C در شاخه سمت راست مجدداً رابطه هم‌فشاری نقاط M و N را می‌نویسیم. فرض می‌کنیم مایع A در شاخه سمت راست به اندازه x پایین بیاید.

$$P'_M = P'_N$$

$$\Rightarrow P_0 + \rho_B gh_B + \rho_A g(4x) = P_0 + \rho_A g(12 - x) + \rho_C gh_C$$

$$\frac{h_B = 20\text{cm}, \rho_B = 3 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, \rho_A = 5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}}{h_C = 25\text{cm}, \rho_C = 4 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}}$$

$$3 \times 20 + 5 \times 4 \times x = 5(12 - x) + 4 \times 25 \Rightarrow x = 4\text{cm} \Rightarrow 4x = 16\text{cm}$$

فیزیک ۲

«۹۱- گزینه ۴»

جهت حرکت بار منفی در اثر جریان، خلاف جهت قراردادی جریان و از قطب منفی باشی به سوی قطب مثبت است یعنی از B به A . برای محاسبه اندازه کاری که باشی بر روی بار الکتریکی انجام می‌دهد از رابطه زیر استفاده می‌کنیم:

$$\epsilon = \frac{W}{|q|} \Rightarrow W = \epsilon |q| = 8 \times 0 / 5 = 4J$$

(فرهاد هوینی)

«۹۲- گزینه ۳»

آمپرسنج جریانی که از مولد می‌گذرد (جریان کل) و ولتسنج، اختلاف پتانسیل دو سر مولد را نشان می‌دهد. با بستن کلیدها، به مقاومت‌های مدار به طور موازی افزوده شده و در نتیجه مقاومت معادل مدار کاهش می‌یابد، با توجه به رابطه $I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r}$, I , با کاهش R_{eq} , مقدار I , معنی جریانی که از مولد می‌گذرد افزایش می‌یابد.

هنگامی که کلید بسته می شود، مقاومت های $R_4 = 3\Omega$ و $R_3 = 9\Omega$

متواالی بوده و معادل این دو مقاومت با مقاومت $R_1 = 4\Omega$ موازی و معادل

این سه با مقاومت $R_2 = 3\Omega$ متواالی خواهد شد، در نتیجه مقاومت معادل

مجموعه برابر خواهد شد با: $R'_{eq} = \frac{12 \times 4}{12 + 4} + 3 = 6\Omega$ و در نتیجه جریان

کل برابر $I = \frac{\varepsilon}{R'_{eq} + r} = \frac{2A}{6 + 1} = 4A$ می شود و اختلاف پتانسیل دو سر

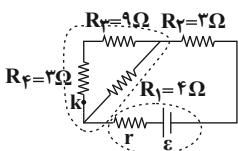
مقاومت $V_1 = IR_{1,3,4} = 4 \times 3 = 12V$ برابر خواهد شد با: $R_1 = 4\Omega$

و در نتیجه جریان در مقاومت R_1 برابر خواهد شد با:

$$V_{R_1} = I'_1 R_1 \Rightarrow 12 = I'_1 \times 4 \Rightarrow I'_1 = 3A$$

و بنابراین، جریان عبوری در مقاومت R_1 از $I_1 = 3/5A$ به

رسیده، یعنی $0.6A$ آمپر کاهش یافته است.

(مسئلہ نامہ)

«۹۶- گزینہ ۲»

جریان در مقاومت های موازی به نسبت عکس مقاومت ها بین شاخه ها

تقسیم می شود. بنابراین داریم:

$$\frac{I_3}{I_2} = \frac{R_2}{R_3} \Rightarrow \frac{I_3}{I_2} = \frac{20}{2} \Rightarrow I_3 = 2A$$

$$I_1 = I_2 + I_3 = 2 + 2 = 4A$$

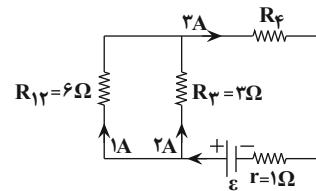
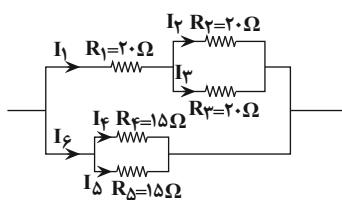
$$R_{23} = \frac{R_2}{2} = \frac{20}{2} = 10\Omega$$

$$R_{123} = R_1 + R_{23} = 20 + 10 = 30\Omega$$

$$R_{45} = \frac{R_4}{2} = \frac{15}{2} = 7.5\Omega \Rightarrow \frac{I_1}{I_6} = \frac{R_{45}}{R_{123}} \Rightarrow \frac{4}{I_6} = \frac{7.5}{30} \Rightarrow I_6 = 16A$$

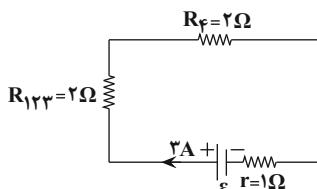
$$\Rightarrow I_5 = 16A$$

$$\left. \begin{array}{l} R_4 = R_5 \\ I_4 = I_5 \\ I_4 + I_5 = I_6 \end{array} \right\} \Rightarrow 2I_5 = I_6 = 16A \Rightarrow I_5 = 8A$$

$$9P_1 = P_4 \Rightarrow 9R_1 I_1 = R_4 I_4 \Rightarrow 9 \times 2 \times 1^2 = R_4 \times 9 \Rightarrow R_4 = 2\Omega$$

$$\frac{1}{R_{123}} = \frac{1}{R_{12}} + \frac{1}{R_3} = \frac{1}{6} + \frac{1}{3} \Rightarrow R_{123} = 2\Omega$$

$$I = \frac{\varepsilon}{R'_{eq} + r} \Rightarrow 3 = \frac{\varepsilon}{2 + 2 + 1} \Rightarrow \varepsilon = 15V$$

«۹۷- گزینه ۴»

(غایوق مردانی)

$$R_{23} = 2 + 3 = 5\Omega$$

$$V = R_{23} I \Rightarrow 10 = 5I \Rightarrow I = 2A$$

$$R_{کل} = R_1 + R_2 + R_3 = 10\Omega$$

$$P_{کل} = R_{کل}^2 = 10 \times 2^2 = 40W$$

«۹۸- گزینه ۳»

(مسئلہ نامہ)

با افزایش مقاومت R_2 ، مقاومت کل مدار افزایش می یابد و طبق رابطه

$$\downarrow I = \frac{\varepsilon}{R'_{eq} + r}$$

پتانسیل دو سر مولد طبق رابطه $\uparrow V = \varepsilon - Ir$ افزایش خواهد یافت.

با کاهش جریان، اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R_1 طبق رابطه

$$\downarrow V_1 = I_1 R_1$$

مقاومت R_2 داریم:

$$\uparrow V = \downarrow V_1 + \uparrow V_2$$

بنابراین اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R_2 حتماً افزایش خواهد یافت.

«۹۹- گزینه ۱»

(فرهاد پوینی)

در حالت اول (باز بودن کلید)، دو مقاومت $R_1 = 4\Omega$ و $R_2 = 3\Omega$ متواالی بوده

و مقاومت معادل برابر با $R_{eq} = R_1 + R_2 = 7\Omega$ و در نتیجه جریان کل مدار

$$\text{و مقاومت } 4 \text{ آمپر برابر با } I_1 = I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{2A}{7+1} = 3/5A \text{ است.}$$

شنبه ۳

«۱۰۱- گزینه ۲»

(امیرعلی برخورداریون)

طبق نمودار صفحه ۳ کتاب درسی میزان افزایش امید به زندگی (شیب نمودار) در مناطق کم برخوردار بیشتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وبا یک بیماری واگیردار است که به دلیل آلوده شدن آب و نبود بهداشت شایع می‌شود. این بیماری چندین بار در جهان همه‌گیر شده و جان میلیون‌ها نفر را گرفته است و ساده‌ترین و موثرترین راه پیشگیری از بیماری، رعایت بهداشت فردی و همگانی است.

گزینه «۳»: فرمول واژلین، $C_{25}H_{52}$ است. با توجه به تعداد اتم‌های هیدروژن و کربن در این ترکیب، واژلین یک الکان است. الکان‌ها و سایر مواد ناقطبی در حل‌های شبیه خود به خوبی حل می‌شوند (محلول در چربی هستند).

گزینه «۴»: نیروی بین مولکولی غالب در چربی‌ها و مولکول‌های بنزین، نیرو وان دروالسی است.

«۱۰۲- گزینه ۲»

موارد «پ» و «ت» درست هستند.

بررسی موارد نادرست:

«آ»: در بخش‌های گوناگون زندگی افزون بر شوینده‌ها و پاک‌کننده‌ها، مقادیر متفاوتی از مواد شیمیابی گوناگون مصرف می‌شود که در اغلب آن‌ها اسیدها و بازها نقش مهمی دارند.

«ب»: اسیدهای خوارکی مزء ترش و بازها مزء تلخ دارند.

«۱۰۳- گزینه ۴»

گزینه «۱»: اسیدهای خوارکی میوه‌ها جزو اسیدهای ضعیف طبقه‌بندی می‌شوند و در اسیدهای ضعیف میزان یونش خیلی کم بوده و در محلول آن‌ها افزون بر اندک یون‌های آپوژیده، مولکول‌های اسید نیز یافت می‌شوند.

گزینه «۲»: حضور هم‌زمان مواد واکنش‌دهنده و فراورده نشان می‌دهد میزان مواد واکنش‌دهنده در طی واکنش به صفر نرسیده است؛ پس واکنش کامل نبوده و برگشت‌پذیر است.

گزینه «۳»: هیدروژن هالیدهای دوره‌های دوم و سوم جدول تناوبی عناصر به ترتیب HF و HCl هستند که HCl به دلیل میزان یونش بیشتر، در غلظت‌های برابر رسانایی الکتریکی بیشتری دارد.

گزینه «۴»: در واکنش‌های برگشت‌پذیر مصرف واکنش‌دهنده و فراورده به صورت همzman انجام می‌شود.

(بهان شاهی یک‌پایانی)

«۱۰۳- گزینه ۳»

فقط «آ» و «ت» درست هستند.

بررسی موارد نادرست:

ب) با قرار دادن هریک از محلول‌ها در مدار الکتریکی، تراکم یون‌ها در اطراف هر دو قطب یکسان خواهد بود؛ زیرا نسبت تعداد کاتیون‌ها به آئیون‌های تولیدی در هر دو حالت برابر ۱ است.

پ) مقایسه غلظت گونه‌ها در محلول الکترولیت HA به صورت زیر خواهد بود. به دلیل یوننده شدن کامل HA ، تقریباً مولکول‌های یوننده نشده در محلول یافت نخواهد شد و مقدار آن‌ها در حد صفر است.

$$[H^+] = [A^-] \gg [HA]$$

ث) برخلاف HA به طور جزئی در آب یوننده شده است.

(ممدرضا زهره‌مند)

«۱۰۴- گزینه ۳»

در هر دو ظرف، واکنش اسید با منیزیم انجام شده است که در اثر آن هیدروژن تولید می‌شود. ظرف «آ» نشانگر محلول حاوی اسید قوی‌تر با K_a بزرگتر و غلظت یون هیدرونیوم بیشتر است؛ زیرا واکنش سریع‌تر انجام شده و گاز هیدروژن با سرعت بیشتری آزاد شده است.

(حامد اسماعیلی)

«۱۰۶- گزینه ۲»

معادله یونش اسید را می‌نویسیم:

(ممدر تکو)

«۱۰۳- گزینه ۴»

گزینه «۱»: اسیدهای خوارکی میوه‌ها جزو اسیدهای ضعیف طبقه‌بندی می‌شوند و در اسیدهای ضعیف میزان یونش خیلی کم بوده و در محلول آن‌ها افزون بر اندک یون‌های آپوژیده، مولکول‌های اسید نیز یافت می‌شوند.

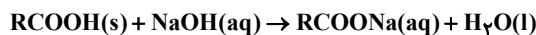

ب) آسپرین سبب کاهش pH شیره معده و اسیدی تر شدن آن شده و سوزش معده و خونریزی آن را تشدید می کند.

(سید طاها مصطفوی)

«۱۰۹- گزینه»

برای باز کردن مسیر لوله ای که با مخلوطی از اسیدهای چرب مسدود شده است، از محلول غلیظ سدیم هیدروکسید استفاده می شود. معادله واکنش را می توان به شکل کلی زیر نمایش داد:

(مصطفی رستم آباری)

«۱۱۰- گزینه»

فقط عبارت (پ) نادرست است.

آ) درجه یونش و درصد یونش با غلظت اولیه اسید رابطه عکس دارد.

$$\begin{aligned} \% \alpha_1 &= \frac{1/75 \times 10^{-2}}{0/52 + 1/75 \times 10^{-2}} \times 100 = \frac{1/75}{0/5375} \\ \% \alpha_2 &= \frac{1/31 \times 10^{-2}}{0/29 + 1/31 \times 10^{-2}} \times 100 = \frac{1/31}{0/3031} \end{aligned} \Rightarrow \alpha_2 > \alpha_1$$

ب) ثابت یونش اسیدی را با استفاده از غلظت گونه ها در یکی از محلول ها

$$K_a = \frac{(2/43 \times 10^{-2})^2}{1} \approx 5/9 \times 10^{-4}$$

می توان بدست آورد.

پ) درصد یونش اسید در محلول (۳) به صورت زیر بدست می آید که برابر

$$\% \alpha_3 = \frac{2/43 \times 10^{-2}}{1+2/43 \times 10^{-2}} \times 100 = \frac{2/43}{1/0243} \neq 2/43$$

ت) با توجه به اطلاعات داده شده در صفحه ۲۴ کتاب درسی می توان

$$[H^+] = 1/75 \times 10^{-4}$$

محلول (۱) را حساب کرد.

$$\Rightarrow pH = -\log(1/75 \times 10^{-4}) = -\log(2 \times 5^2 \times 10^{-4})$$

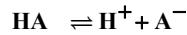
$$\Rightarrow pH = -\log 2 - 2 \log 5 - \log 10^{-4} = -0/85 - 1/4 + 4 = 1/75$$

شیمی ۱

(میکائیل غراوی)

«۱۱۱- گزینه»

کربن مونوکسید از کربن دی اکسید ناپایدارتر است، به طوری که CO تولید شده در سوختن ناقص یک ماده، در حضور اکسیژن و در شرایط مناسب دوباره می سوزد و به CO_2 تبدیل می شود.

تعداد ذره های اولیه: ۰

تغییر تعداد ذره ها: $+x +x$

$$\frac{2000-x}{(2000-x)+x+x}$$

شمار مولکول های یونش یافته: $x = 40 \Rightarrow x = 40$

$$\% \alpha = \frac{x}{2000} \times 100 = 2\%$$

(ممدر آفوندی)

«۱۰۷- گزینه»

در محلول اسید :

$$pH = 4/5 \Rightarrow [H^+] = 10^{-4/5} = 3 \times 10^{-5} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\frac{[H^+]}{[HA]} \times 100 = \frac{0/2}{3 \times 10^{-5}} \times 100 = \frac{0/2}{[HA]}$$

$$\Rightarrow [HA] = 1/5 \times 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}$$

در محلول آمونیاک:

$$pH = 12/2 \Rightarrow [H^+] = 10^{-12/2} = 2 \times 10^{-13} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[H_3O^+] [OH^-] = 10^{-14} \Rightarrow 2 \times 10^{-13} \times [OH^-] = 10^{-14}$$

$$\Rightarrow [OH^-] = 5 \times 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\frac{[OH^-]}{[NH_3]} = \frac{0/2}{5 \times 10^{-2}} \Rightarrow 0/2 = \frac{0/2}{[NH_3]}$$

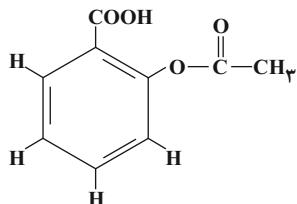
$$\Rightarrow [NH_3] = 0/25 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\frac{[HA]}{[NH_3]} = 0/06$$

(حسن رفعتی کوکنده)

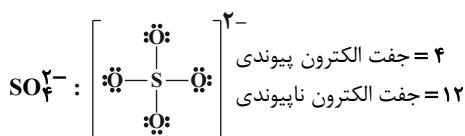
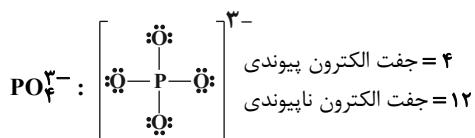
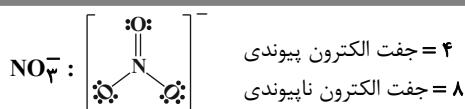
«۱۰۸- گزینه»

ساخтар آسپرین به صورت زیر است:

بررسی موارد نادرست:

آ) دیواره معده به طور طبیعی مقدار کمی یون هیدرونیوم حاصل از اسید معده را جذب می کند؛ اما اگر مقدار اسید معده به هر دلیل بیش از اندازه باشد، سبب درد، التهاب و گاهی خونریزی می شود.

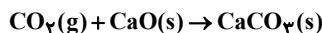

در CO_3^{2-} و NO_3^- تعداد جفت الکترون های پیوندی و ناپیوندی مشابه است.

(بیزادر تقدیم زاده)

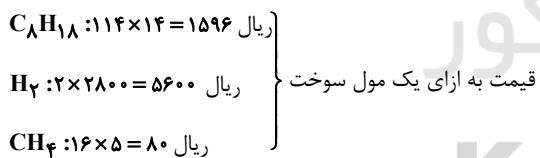
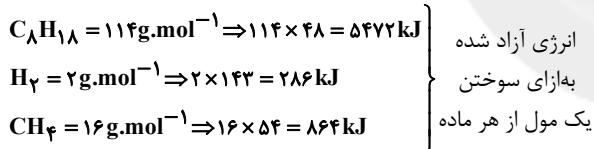
«۱۶- گزینه ۴»

کربن دی اکسید تولید شده در نیروگاهها و مراکز صنعتی را می توان با CaO وارد واکنش کرده و به CaCO_3 تبدیل کرد.

(ممدرختا یوسفی)

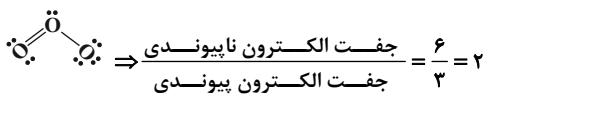
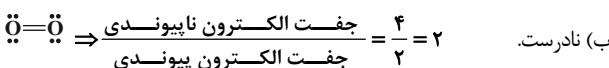
«۱۷- گزینه ۳»

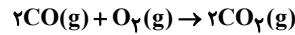
(میثی اسراراده)

«۱۸- گزینه ۲»

آ درست. اوزون با جرم مولکولی بیشتر از مولکول اکسیژن دارای نقطه جوش بالاتری است. بنابراین زودتر مایع می شود و از O_2 جدا می گردد.

ت) نادرست. بیشترین مقدار اوزون در لایه استراتوسفر یافت می شود.

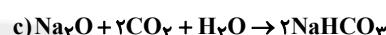
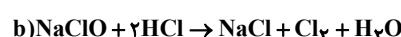
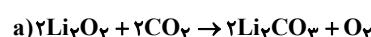
هر دو مول از آن با یک مول اکسیژن می سوزد و دو مول کربن دی اکسید تولید می شود.

جفت الکترون های پیوندی و ناپیوندی در مولکول کربن مونوکسید و نیتروژن به صورت زیر است:

(علی شیفلاری)

«۱۱۲- گزینه ۴»

$\Rightarrow a = 4, b = 3, c = 4$ مجموع ضرایب واکنش دهنده ها

(مسعود روستایی)

«۱۱۳- گزینه ۲»

فقط عبارت «ت» صحیح است. بررسی سایر عبارت ها:

آ) نادرست. Al_2O_3 پایدار است.

ب) نادرست. در سیم های با ولتاژ بالا، رشته ها از جنس فولاد و روکش از جنس آلومینیم است.

پ) نادرست. اکسیدهای فلزی، با روش ترکیب یونی و اکسیدهای نافلزی با روش پیشوندی نام گذاری می شوند.

ث) نادرست. CuCl_2 سبز، ولی CuCl آبی رنگ است.

(ممدرختا یوسفی)

«۱۱۴- گزینه ۲»

بررسی سایر گزینه ها:

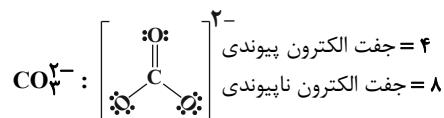
گزینه «۱»: آهک یک اکسید فلزی است.

گزینه «۳»: اکسید نافلزی، تولید محلول اسیدی می کند که pH آن نمی تواند با pH شربت معده که یک محلول بازی است، برابر باشد.

گزینه «۴»: مقایسه نوشته شده برای pH محلول ها کاملاً صحیح است.

(فاضل قهرمانی فرد)

«۱۱۵- گزینه ۱»

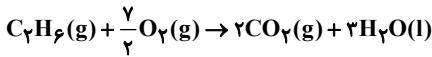
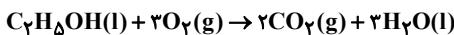

(ممدرپارسا فراهانی)

۱۲۳- گزینه «۳»

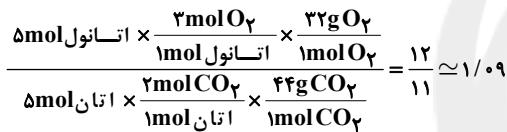
واکنش سوختن اتانول و اتان در شرایط STP به صورت زیر است:

اگر یک مول از هر کدام از این مواد بسوزند، از سوختن اتان ۱۹۲ کیلوژول بیشتر انرژی آزاد می‌شود. حال محاسبه می‌کنیم در صورتی که کیلوژول انرژی بیشتری از سوختن اتان حاصل شود، چند مول از این دو گاز سوخته است:

$$960\text{ kJ} \times \frac{1\text{ mol}}{192\text{ kJ}} = 5\text{ mol}$$

گاز مصرفی در واکنش سوختن اتانول، O_2 و گاز تولیدی در واکنش سوختن اتان، CO_2 می‌باشد.

(ممدر وزیری)

۱۲۴- گزینه «۳»

تنها عبارت آخر نادرست است.

عبارت اول: در واکنش‌هایی که در دمای ثابت انجام می‌شوند، با وجود داد و ستد گرما بین سامانه و محیط، دما ثابت می‌ماند و مجموع انرژی جنبشی مواد واکنش‌دهنده و فراورده تفاوت چندانی ندارد؛ در نتیجه این عبارت درست است.

عبارت دوم: با توجه به متن صفحه ۶۲ کتاب درسی، درست است.

عبارت سوم: با دقت در شکل ۹ صفحه ۷۱ کتاب درسی به درستی این عبارت پی می‌بریم.

عبارت چهارم: شیمی‌دان‌ها به کار بردن آنتالپی‌های پیوند را برای تعیین ΔH واکنش‌هایی مناسب می‌دانند که همه مواد شرکت‌کننده در آن‌ها به حالت گازند. در چنین واکنش‌هایی هر چه مولکول‌های مواد شرکت‌کننده ساده‌تر باشند، آنتالپی واکنش محاسبه شده با داده‌های تجربی همخوانی بیشتری دارد. به عبارت دیگر به کار بردن میانگین آنتالپی پیوند‌ها برای تعیین ΔH واکنش‌های گازی با مولکول‌های پیچیده‌تر اغلب در مقایسه با

(ممدرپارسا فراهانی)

۱۱۹- گزینه «۴»

گلخانه، گیاه یا میوه را از آسیب‌های ناشی از تغییر دما و آفتها حفظ می‌کند.

(ممدر وزیری)

۱۲۰- گزینه «۴»

در هر یک از ترکیب‌های زیر ۶ جفت الکترون ناپیوندی وجود دارد، پس جمع الکترون‌های ناپیوندی این دو ترکیب برابر ۱۲ جفت است.

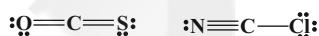

ترکیب Cl_2O دارای ۱۰ جفت الکترون در لایه ظرفیت (پیوندی و ناپیوندی) است و ترکیب N_2O دارای ۸ جفت الکترون در لایه ظرفیت (پیوندی و ناپیوندی) است.

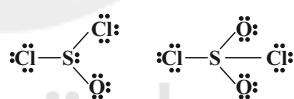
$$\left(\frac{10}{8} = 1/25 \right)$$

هر دو ترکیب دارای ۸ جفت الکترون در لایه ظرفیت هستند.

اگر از SO_2Cl_2 یک اتم اکسیژن کم کنیم، ترکیب SOCl_2 حاصل می‌شود. نسبت تعداد الکترون‌های ناپیوندی به پیوندی در SO_2Cl_2 برابر ۳ است. در حالی که این نسبت برای SOCl_2 برابر $3/33$ می‌باشد.

شیمی ۲**۱۲۱- گزینه «۴»**

گرمابشیمی (ترموشیمی) شاخه‌ای از علم شیمی است که به بررسی کمی و کیفی گرمایی واکنش‌های شیمیایی، تغییر آن و تاثیری که بر حالت ماده دارد، می‌پردازد.

(ممدرپارسا فراهانی)

۱۲۲- گزینه «۱»

همه موارد صحیح هستند.

بررسی مورد «ج»: انتقال انرژی گرمایی در صورت تفاوت دما صورت می‌گیرد. بین دو جسم با جرم و دمای متفاوت و انرژی گرمایی یکسان امکان انتقال انرژی گرمایی وجود دارد.

(بپزاره تقدیم شده)

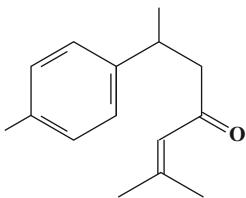
«۱۲۴-گزینه»

گروه عاملی میخک: کربونیل

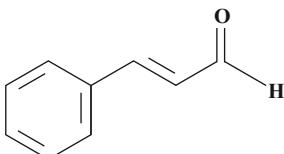

گروه عاملی زردچوبه: کربونیل (شکل‌ها با توجه به اصلاحیه چاپ ۹۵ کتاب

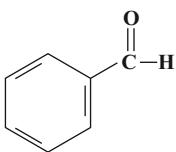
درسی کشیده شده است.)

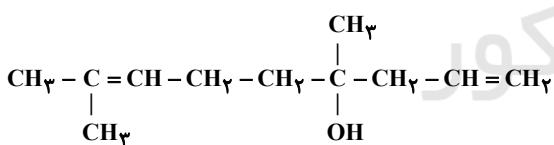
گروه عاملی دارچین: آلدھید

گروه عاملی بادام: آلدھید

گروه عاملی گشنجیز: الکلی

(میرمسن مسین)

«۱۲۹-گزینه»

آ نادرست: فرمول مولکولی و نوع اتم‌های سازنده در مولکول‌های همپار، یکسان است.

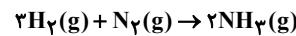
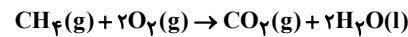
ب درست: محتوای انرژی مولکول A (آلدھید) با مولکول همپار آن (الکل)، متفاوت است.

ب درست: فرمول مولکولی دو ترکیب $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}$ و نسبت اتم‌های هیدروژن به کربن، ۲ به ۱ است.

ت نادرست: خواص فیزیکی و شیمیایی از قبیل نقطه جوش و واکنش پذیری در دو مولکول همپار متفاوت است.

داده‌های تجربی، تفاوتی آشکار نشان می‌دهد. واکنش سوختن متان در

دمای اتان و واکنش تشکیل آمونیاک به صورت زیر است:

در نتیجه این عبارت غلط است.

«۱۲۵-گزینه»

دیوارهای لیوان‌های مورد استفاده برای تهیه گرماسنج، عایق گرما هستند

تا از هدر رفت گرما جلوگیری کرده و مقدار آنتالپی دقیق‌تر محاسبه شود.

«۱۲۶-گزینه»

(مسن اسماعیل‌زاده آذارکان)

$$\Delta H = 1\text{ mol CH}_4 \times \frac{16\text{ g CH}_4}{1\text{ mol CH}_4} \times \frac{-100\text{ kJ}}{1\text{ g CH}_4} = -800\text{ kJ}$$

$$\Delta H = \left[\text{مجموع آنتالپی‌های پیوند} - \text{مجموع آنتالپی‌های پیوند} \right] \text{ واکنش } \left[\begin{array}{c} \text{فراورده‌ها} \\ \text{واکنش‌دهنده‌ها} \end{array} \right]$$

$$-800 = [4(\text{C} - \text{H}) + (2 \times 495)] - [(2 \times 799) + 2(2 \times 463)]$$

$$\Rightarrow -800 = 4(\text{C} - \text{H}) - 2460 \Rightarrow (\text{C} - \text{H}) = 415\text{ kJ.mol}^{-1}$$

«۱۲۷-گزینه»

(محمد رضائی)

واکنش «آ» را معکوس و در ۲ ضرب می‌کنیم:

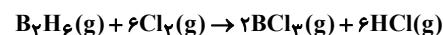
واکنش «ب» را بدون تغییر می‌نویسیم:

واکنش «پ» را در ۱۲ ضرب می‌کنیم:

واکنش هدف:

$$\Delta H = (225) + (-489) + (-1104) = -1368\text{ kJ}$$

مقدار انرژی آزاد شده به ازای مصرف ۶ / ۵ لیتر گاز کل:

$$? \text{ kJ} = 5 / 6 \text{ L Cl}_2 \times \frac{1 \text{ mol Cl}_2}{22 / 4 \text{ L Cl}_2} \times \frac{-1368 \text{ kJ}}{6 \text{ mol Cl}_2} = -57 \text{ kJ}$$